



Dr. H. Hung. Jan. 10.

L. ord. 10.

P. M. K. T.

1554.

1. p. 10.

E. 10.

MAGYAR
RITHMUSOK

AVAGY
VERSEK,

Mellyeket irt Nemzetes

BENYITZKI PETER

Szentelt Vitéz.

Első Része szép Istéi

ditsireteket, és peniten-

tia tartásra indító éne-

keket foglal ma-

gában.

Második közönsé-

ges Magyar példa beszé-

deket szép okta-

tással.

KOLOSVARATT,

Lengyel Andrásnéál,

1700-ben.

B. 1554



A K E G Y E S

Olvasóhoz.

Hogyezeket a' Magyar
Verseket ki-nyomtat-
tattam, oka ez: hogy meg-
akartam mutatni, hogy
ha Ember Bintén sokat
nem tanúlt, és Iskolákban
nem járt-is, ha sokat De-
ákúl nem tud-is, *private*
studio tsak a' munkát, és
olvasást ne restelleye, sok
hasznos dolgokattseleked-
hetik, a' mint Begény
B E N Y I C Z K I P E T E R
Uram. Meg-vallom hogy

A 2

által

által olvasván néhol va-
lami *correctiot* töttem ben-
ne, de nem sokat, Kerem
a' Keresztyén Olvasót vé-
gye jó néven, és élyen
maga lelkének és mások-
nak-is lelki javára véle.
Nagy-Szombatban 1664-
Eftendőben.

BARTOK ISTVAN,
Eftergami Vicarius.



ISTE.



ISTENI DITSIRETEK.

Reggeli Enek.

Minden nap vig kedvel
Ep, 's jó egészséggel,
Hogy álmomból serkenteszsz.
(Légy áldott Istenem)
(Nem nézed erdemem,)
'S ennyi jókkal élleszteszsz,
Nem hivalkodásra,
De hálá-adásra
Oránként-is segiteszsz.
Továbbra-is segíts,
'S kegyelmeddel építs,
Hogy az én hivatalom,
Szent kezedből jöjjön,

2
'Sidveséséges légyen,
Es tsak néked szolgállyon,
Minden gondolatom
Gazdag, szegény voltom,
Tégedet magasztallyon;
Gerjezd-fel szívemet,
Sirassam bűnömöt,
Adgy vizet szemeimnek.
Ne örvendgyek másón,
Hanem szível azon
A' mi tetszik kedvednek,
Eletem jobbúllyon,
'S teged szívből áldgyon,
Hadd éllyek Felségednek,
Adgy vigyázo szívet,
Aitatos lelket,
Ne légyek hivalkodó,
Nevedért szenvedéft,
El-tűrjek 's üldözéft,
Ne légyek káronkodó,
Légyek engedelmes,
Szeléd 's békességes

Ne

3
Ne légyek zúgolódó,
Tégy aláztatósá;
'S minden jóra gyorsá
Minden fáradság nélkül,
Reményiek te benned,
'S rettegjek előtted
Kétségben esés kívül,
Légyek hálá-adó,
Es abban állandó,
'S nem változó ok-nélkül,
Légyek szorgalmatos,
Ahoz olyan okos
Tsak téged keresselek,
Előtted igazult,
Es olly jól meg-tanult
Hogy teged szerezselek,
Ne légyek tobzódó
Másén ragadozó,
Hanem téged féllyelek,
Senki te kívülled.
Avagy te ellened
Ne légyen bizodalomom,

Δ 4

Es

Kevélység ne birjon,
 Ösvényeden járjon
 Lépésem 's minden nyomom,
 Adgy olyan értelmet,
 Ismérjen tégedet
 Es add-meg boldogságom,
 Aldgy-meg egészséggel,
 Es annyi értékkel
 Melly lelkem ne veszesse.
 De teszegényidnek,
 'S a' szűkölködőknek
 Elégendő élése,
 Az én hajlékomból,
 Es ajándékidból
 Ne légyen ehezése;
 Fősvénység el-hadgyon,
 De szivem buzdúllyon
 'S tégye akaratomat,
 Barátomnak kárán
 Sebén 's jajgatásán
 Kövessém hagyásodat,
 Samaritánussal

'S nem

'S nem a' Lévitával
 Kőssém rá olajodat.

Ez egynéhány versel,
 Sovány könyörgéssel
 Szent nevedet tisztelném.

Illy gyarló férgetske:
 'S hideg vett legyetske
 Felségedet kerefném,

De nints erőm arra
 Juthassak illy jokra
 'S magamtul el-érhetném.

*Más minden napi könyörgé-
 se a' léleknek.*

Minden nap jó reggel
 Serényen 's jó kedvel,
 Hogy te hozzád fel-kelleyek.
 Ur Isten vig szivet
 'S hálá-adó lelket
 Adgy, hogy kedvedre éllyek,
 Mindenben féllyelek,
 'S igen szerezselek,

A s

Rut

Rút bünt én el-kerüllyek,
 Az én hivatalom
 Kiben ma foglalom
 Magam, légyen szerentsés;
 Te nevedben kezdem
 Ki kezedből veszem,
 Engedd hogy idveséges
 Légyen betsülletes
 Szivem tőkélletes
 Mert az igen szűkséges.
 Teszem gyarló volta,
 Sok undok bűn folyta,
 Miatt, igen erőtlen;
 Kiért ugyan most-is
 Nem igazult, 's hamis
 Vagyok, 's mind engedetlen,
 Ne nézzed vétkemet,
 Hogy könyörgésemetl
 Ne fogadgyad kedvetlen.
 Tarts-meg jó kedvedet,
 'S gondviseledet
 Mind végig oltalmomra,

'S az

'S az mit kegyelmedből
 Adtál erőm kívül
 Légyen az lelki jomra,
 Te tisztességednek,
 'S a' szűkölködőknek
 Elégséges hasznokra,
 Te felséged nélkül
 Kitsinységem el-dúl:
 Tantorog 's veszekedik.
 Tőkélletes szivet,
 Adgy szelidet 's hivet,
 Mert a' nélkül el-esik,
 Sepits szegényidet,
 Kéri szent nevedet,
 Mert avar erőssödik.
 Minden éktelenség,
 'S rút telhetetlenség
 El-távozzék én töllem,
 Ne birjon gyűlölség,
 Se gonosz fősvénység,
 Vesszen gonosz előlem,
 Légyek könyörülő,
 'S mind

A 6

'S minden bűn öldöklő
 Mennyen jó hír felöllem.
 Adgy jó egészséget,
 'S lelki tsendességet
 Véghetetlen kegyelmet,
 Távozzék az ördög,
 Mint otsmányságos dög.
 Minden veszély szerzéssel,
 Ne kifirtse lelkem,
 'S vesztegeffe szivem
 Semmi szemtelenséggel.
 Maradgyon áldásod
 Rajtam, hogy szállásod
 Légyen tiszta, szolgádnál,
 Örizzen félelmed
 Birjon segedelmed,
 'S kövessen szent malasztal,
 Légyen kedves őszton
 Hozzád ki fel-költsön
 Minden nap vigyázással.
 Hogy mind a' mit kívánsz,
 Vagy penig igen bánsz

Abban

Abban magam úgy tartsam,
 Semminémű bűnnel
 'S gyűlölt rút szeplővel
 Lelkem ne undokitsam,
 Te nagy haragodat,
 'S boszszu-állásodat,
 Rajtam kiért ne lássam,
 Kiért e' testi jó,
 'S lelki jokkal folyó
 Légyen nagy ditsirettel,
 'S a'val kintset gyűjtsek
 'S néked hasznót vigyek
 'S éllyek tiszta étettel,
 Légyek meg-igazult,
 Okos és meg-tanult
 Jó magam viseléssel,
 Hogy mikor a' testet
 Velem le-vetteted
 Te szent akaratodból,
 Minden bűneimből
 'S kinszevedésedből,
 Tisztullyak undokságból,

A 7

Visely

Vífely szent kezeden
Hogy ugy kegyélmedben
Légyek Felséged körül.

*Magával való lelki szám-
vetés.*

Kösziklától fajzott
Sárkány tejen hizott
El-fajúlt kemény szivem;
Mitsoda széditett,
Es meg-részegített
Hogy nem számod bús sejem,
Vagyoné értelmed
Vagy tsak keménységed
Akartal vesztet lelkem.
Mi reménség táplál?
Ezennel más talál
Mert vagy hamu és tsak por,
Szörnyű számvetésre,
'S kemény itiletre
Na tégedet hoz a' for,
Kit bántottál gyakran,

Mint

Mint nézheted bátran
'S hová rejtezel akkor,
Hivalkodásidról,
'S trágár szavaidról,
Kit mondatott veled bor,
Ektelen életről,
'S bűja tekintetről,
Kit tseckedetél sokszor,
De mint adhat szí számot,
Kérnek tőled vámost
Inség akkor reád for!
Hamis gondolatid,
'S rut botránkozásid
Hidgyed fel-vannak róva,
Sok káromkodásid
'S tsalárd vádolásid
Kéfszen állanak irva,
Tobzódó életed
Estsél tsap beszéded
Elődben léfszen rakva,
Még azt-is meg-mérik
'S tőled számban kéri

As

Men

Mennyit léptél hijában,
 Mint adtál tanácsot
 És miben hibázott
 'S kiket ejtettél kárban,
 Hány szempillantásod
 Tsábitott mást, szájad?
 Hdigyed nem marad abban.
 Mind ennyi fok vétkem,
 Furdal 's gonosz férgem
 Vádol engem szüntelen.
 Nem mondgya életre
 Hanem itiletre,
 Méltó ugy mond a' tűzre.
 Jaj 's hová légyek már,
 Kit veszedelem vár
 Mert nem szolgáltam hiven!
 Ah Szenteknek szente!
 Aron szép veszfzeje!
 Ki ád vizet szememnek?
 Hogy bűnöm sira tsem,
 'S vétkem meg-valhassam,
 Ki ád erőt nyelvemnek?

Ne

Nebánd hogy ha szóllók,
 'S kegyelmet talállok]
 Mállad bűnös lelkemnek.
 Hogy keresztszán fűgtél,
 És szomjan epedtél
 Akkor de mit kívántál:
 Mit szeretet főzött,
 Hogy illy kinra ejtett
 Akkor de mit gondoltál.
 Bizony nem ezűstet
 Arany és gyöngy levet
 Akkoron ohajtottál,
 Ertem szornjuhoztál,
 Ertem ként vallottál,
 Ertem mindent szenvedtél,
 Erettem meg-holtál,
 Ismét fel-támadtál,
 Hogy életre vihetnél.
 Oh áldott szeretet!
 Vérrel festéd földet,
 Hogy éngemet éltetnél.
 Nintsen a' fűvekben,
 'S kő-

'S kövek erejében
 Orvossága lelkemnek,
 Niatsen a' vizekben,
 Forró hév fődökben
 Tisztulása bunömnek.
 Hanem Christus sebe
 Tsak véres fődője,
 'S gyógyítója sebemnek,
 Iffiuságom vétkét,
 Szabad kényén éltet,
 Ismervén, kesergetem,
 Mert rút ferdőjében
 Mint virágos kertben
 Szántszándékkal hevertem,
 Ez kis könyörgéssel,
 'S alázatos szível
 Istenemet kérleltem,

*Töredelemmel könyörgéshez
 való késbülés.*

Kíáltok mig élek
 Bünömből fel-kelek
 'S im

'S im kegyelemért mégyek,
 Oh gazdag kegyelmű
 'S nagy irgalmas kedvű,
 Isten hozzád fietek
 Vétkeimet ismérem
 S haragod, kérlelem
 Hogy még kedvedben légyek,
 Kelly, fel azért lelkem,
 'S rút kétséget szívem
 Tölled immár megszűzve vész;
 Vidámulásodért
 'S igazulásodért
 Bőv engesztelést keress,
 Christus érdemével
 Erőt ad az kivel
 Minden bűnt rollad el-vész,
 A' magas egekkel
 Bir e' széles földel,
 'S minden Fejedelmekkel,
 Kinek nagy erejét,
 Rettegem vészszejét,
 Méltó meg-rémüléssel,

Mert

Mert fel-hatot vétkem,
 Szapora esetem
 Artalmas ingerléssel,
 Kiért nyilván értem,
 Az mi méltán nekem
 Lehet azért jutalmam,
 De lágyítsd-meg szívem,
 Uram kedved végyem,
 Sok bűnömöt firaßam,
 Mostan fájdalommal
 Es végre sok kénnal
 Azokat ne jajgassam
 Könyörülly én rajtam
 Kárhozatot hoztam
 Temerdek utálással,
 Fordítsd rám ortszádat
 Szánd gyarló szolgádat
 Erősítsd Szent Lelkeddel
 Testem túnyaságát,
 Vakmerő rutságát
 Ne büntesd méltó kárral:
 Régi kísértetnek

'S ereje

'S ereje éltemnek
 Ne hozzon már több veszelyt
 Ne számláld vétkemet,
 Ezer esetimet,
 Kiben te ellened élt.
 Sok tséltsapásokkal,
 'S trágár tréfálással
 Buján gyakran kit beszélt.
 Irgalmaßágodbol
 Sok undokságimbol
 Mosogasson szent véred,
 Könnyű meg-jobbitnod
 Hozzád forditanod
 Mert azt mástol nem kéred.
 Isteni erődet
 'S drága kegyelmedet
 Te magadtul el-éred.
 Ne hadgy hát magammak,
 Testi pártolásnak
 Akarmi idejében.
 Te oltalmad nélkül
 Mert hamar el-merül

Ismét

Ismét gonosz bűnökben.

Támogasd férgedet,
'S rémült szegényedet
Ne essék kissebségben,
Büntetésed terhét,
'S annak keménységét
Nehéz ugyan fel-vennem.

De mint kitsinségem,
Szenvedheti testem
Magamat nem kíméllem!
Légyen reménségem
Kegyelemmel nékem
'Sne hadgy megfzégényűlnem

Vigasztaly mindenben
Ez gyarló életben
Maradgyak meg hívségben.

Erőm felett ne hadgy,
Ki hatalmas Ur vagy,
'S borulnom kísérterben,
Irgalmas vezérem
Légy, hogy ellenségem
Ne ejtsen les törében.

Penit

*Penitentiára indúlt szívnek
könyörgése.*

Hatalmas Istenség,
'S méltóságos Felség
Ki lakol az egekben,
Rád néz könyves szemem,
Szorongat inségem
'S jutottam rettegésben;
Mert szivem el-fajult
'S rút vétkekben borúlt
Ne hadgy esnem kétségben.
Nem tudom mit tégyek
'S hová bújjak mennyek
El-ér mindenűt karod,
Ektelen életért
Sok boszszú űzésért
Fel talál te haragod,
Ha aszszú kóróján
'S el-hervadt virágján
Nem könyörül jóvoltod.
Igaz hogy vétettem,

Sok

Sok bűnt fűztem 's nyeltem
 Jártam 'ellened Uram,
 Mert gyarlóságomtól,
 Sátán hálójától
 En magamat nem óttam,
 De Istenségedet,
 'S Hármasszemű yedet
 Ugyan szivből imádtam,
 Az Acháb bálványát,
 'S Jeroboám borját
 Segítségül nem hittam,
 Fa, kő, értz, Istennek,
 Az Dágon ördögnek
 Soha én nem áldoztam.
 Erőtlenségemből
 Nem vakmerőségből
 Bűn almában haraptam.
 Tiszta itileted,
 'S igaz büntetésted
 Vethet Uram pokolra,
 Atyáim rúttsága,
 'S magam gonofsága

Mél-

Méltán ejt kárhozatra,
 De aval el nem vész
 Irgalmad, hogyha néz
 Szél kergette polyvadra,
 Adámot és Évát,
 Hogy ötték az almát,
 El nem vesztéd azonnal;
 Kaint vér ontásért,
 'Selső gyilkosságért
 Meg-feddéd tsak haraggal,
 Saulust-is úttýában,
 'S forró haragjában
 Büntetéd tsak vaksággal.
 Könyörűly rajtam-is
 Múllyon haragod-is,
 Hadd ditsirjen életem.
 Ne nyújtsd-ki karodat
 'S tedd-le ostorodat,
 Ne büntessed érdemem :
 Az mig eltem csekély
 Ne talállyon veszély
 Ne kárhozzék-ei lelkem

B

Lám

Lám kerestfán tsüggő,
 'S veled edgyütt flüggő,
 'Tolvaj esék kedvedben,
 Edgy fohászkodásért,
 'S végső könyörgésért
 Fogadád kegyelmedben,
 Ki tölled-is nem félt,
 'S világ is meg-itélt
 Hozád ísméretedben,
 Uram szűletésed,
 'S munkás epeséged
 De vallyon 's kinek haszná
 Véres veritéked,
 'S ennyi szenvédésed,
 Reménséggel kit táplál?
 Poklokra szállásod,
 Es fel-támadásod
 Bűnöst keres és talál.
 Oh áldott J Es us o m!
 Edes áldozatom!
 Nehadgy bűnomben veszne
 Hitet, szeretet,
 'S erős reménséget

Teremts ujjonnan bennem,
 Sok kinszenvédésed,
 'S Atyádnál érdemed
 Használlyon kérlek nekem.

*Más azon töredelmességgel
 való könyörgés.*

V Edd eszedben szívem,
 Ísmérd kitsinységem
 'S meg-gondollyad mivoltod,
 Eltem gyenge íveg,
 'S viz buborék füveg,
 Múlik óránként napod.
 Elmem bujdos, lézzeng,
 Eltem hervad 's fetreng,
 Hogy közel szám adásod.
 Könyvem mint viz árad,
 'S minden tagam lankad,
 Kétséggel foly reményem,
 Hogy éltem fesletség,
 Idvefségem kétség
 'S tsügg tzérna szálon lelkem,

Mint merjem kezdeni,
 'S kegyelmedet kérni,
 Bátran tölled Istenem?
 Mert ha meg-gondolom,
 Vagyok agyag halom,
 'S föld szennyéből való por:
 Őt érzékenységem:
 Veszttette épségem,
 Rontott őrdögi tábor,
 Még-is fok haragra,
 Ki vagy egek Ura
 Inditottlak szokfzor.
 Holott az Angyalok,
 'S Mennyei szent Karok
 Tisztelnék rettegéssel.
 Koronázott szűzek,
 'S bóldogúlt feregek
 Néznek nagy rettegéssel:
 Tenger háborodik,
 Föld, 's ég ingadozik
 Előtted szörnyűséggel.
 Télben posvány szűnyog,
 'S don

's dongó légy sem bolyog
 El-bujnak reves fában.
 Tsak a' természetből,
 'S mulandó időből
 Félnek ártatlanságban,
 Hát én mint rejtezzem,
 'S hogy bűnöm fedezzem,
 Ki vagyok nagy átokban?
 Mert én mind ezeknél
 Otsmányb a' legyeknél
 Vagyok, gyarlóságomból:
 Epségből vétkezett
 Sok bűnnel fertezett
 Vagyok indulatimból,
 Ki nem merlek nézni
 Hova tudgyak bujni
 Ha üldösz haragodból?
 Régen Chore 's Dáthán
 Ha kárhozott méltán,
 Feddődven tsak Mósesre,
 Jaj nekem, kit szűkség!
 Szorongat fok inség
 B3 Mint

Mint állyak itiletre:

Mert én teremtmét,
Bántván Istenemet
Méltó vagyok a' tűzre!

Tsak ez reménségem,
Meg-esküttél nekem,
Hogy nem örülsz vesztemen.

Tsak: hogy szerezfelek,
Es téged féllyelek
Részecs léfzék véredben,
Ha te nem biztatnál,
'S illy szokkal nem szólnál,
Bizony esném kétségben.

Ne veszfzék bűnőmben
Im Uram. élődben
Terjesztem vétkeimet,
Itt fujtold és égesd,
'S álnokságom üldözd,
'S ostorozzad testemet,
Tsak hogy holtom után
Nézheffelek méltán,
'S fogadd hozzád lelkemet.

Még

*Még-is mas azon töredel-
mefséggel való könyörgés.*

J Aj fülem tsendülő,
Mint réz tárgy pendülő,
'S rettentő hirem jutott!
Szivemet rút féreg,
Rágja mint a' méreg,
Melly épségemben rontott,
A' fok bűn vádolás,
Ez a' lelki romlás
Minden jóktól meg-fosztott,
ördögi kifirtés
'S gonosz ok keresés
Miat, szintén bódultam,
Reménségem fogyott,
'S kétségem rám omlott,
'S árvaságra szorultam!
Mint víz jeges zajja,
Hogy partot szaggattya
En-is olyá jutottam.
Mint bagoly odúban

E 4

Rej-

Rejtezem kúnnyóban,
 Rettegek álomtúl-is,
 Ha valami zördül,
 Minden tagom pisdül
 Félek árnyékomtól-is,
 Mint ha föld el-neylne
 'S tenger habja verne,
 Tébolyodom széltől-is,
 Gondolatom kever,
 Mint egy habzó tenger,
 Tsak nyavalog életem,
 Elmem komorodott,
 'S lelkem szomorodott,
 Mert jól érzi el-estem;
 Rothat fekélyekkel,
 'S fene ötte sebbel
 Rakva szívem, és testem.
 Lám Uram a' pufztán,
 Réz kigyo keresztfán,
 Sok beteget gyógyított.
 A' Mojsés veszfzeje,
 Szentek érd kötője

Men-

Mennyi embert meg-tartott;
 Soknak tsak árnyékja,
 Szenteidnek rongyá
 Sokat életre hozott.
 Hát ki azt fundáltad,
 'S világot alkottad
 Mit nem tselekedhetel!
 Holtakat élleszthetz,
 'S elevent el-veszthetz
 Mély poklokra-is vethetz,
 Vízontag életre,
 'S Mennyei örömré
 Hozzád térőket vihetz.
 Te vagy az igaz út
 Tsak te általad jut
 Minden a' boldogságra.
 Intézd lépésimet
 Tudgyam ösvényidet,
 Ne mennyek a' halálra;
 Nállad nélkül semmi,
 Minden indul veszni,
 Eshetik kárhozatra.

B s

De

De mit tselekedgyem ,
 'S kedved miként nyerjem,
 'S kedvedben mi ejthetne?
 Szivemet lámpásúl,
 'S véreimet olajúl
 getném, ha lehetne;
 Adnám szerezmedért,
 'S áldoznám vétkemért,
 Tsak kedved segitene!
 Barmok áldozattya,
 Azok füst illattya
 Tudom nem kell tenéked,
 Mert ha az kellene,
 Betszülne 's tisztelne
 Szivem azzal-is téged ,
 Te ajándékidből,
 'S marhám javaiból,
 Tűzre raknám előtted.
 Ez füstölgő tsepűt,
 Mind gazdag méh köpűt
 Bé-mutatnám jó kedvel ,
 Tudom nész szándékra

Nem

Nem az ajándékra,
 Látod ki van mi szível :?
 Mert hozzád térőket,
 'S kegyelem kérőket,
 Nem kergeted el-tőlled.
 Ne nézd gyarlóságom ;
 Im látod szándékom ,
 Téged keresni indúlt,
 Ne veszed, ne büntesd,
 Erdemem ne kergesd ,
 Lám előtted le-borúlt,
 Széltől hanyottatott ,
 Bünnel rútittatott
 Fejem látod rád szorúlt.

*Istenhez való esedezéssel ke-
 gyelem kéres.*

OH te boldogságnak,
 'S minden jók árjának
 Kút-seje, nagy Istenség,
 Látod el-rútultam,
 Büntől el-bádgýattam ,

B 6

329-

Szorongat nehéz inség,
 Légy kegyelmes nekem,
 Noha nem érdemlem,
 Ne rongállyon rut kétség!

Bizzek reménségem,
 Ne retegjen szívem
 Vakmerő dolgaiért,
 Te kívülled félre,

Hogy idgen földre
 Ment, testi szabadságért,
 Szépsége hol veszett,
 'S romlása érkezett

Sok veszedelmekre ért,
 Oh te bő kegyelmű,
 'S kegyes fegedelmű
 Ur te hozzád kiáltok!

Ne hagy, kit fok rútság,
 Rútitott hamisság
 'S környékezett fok átok,
 Szidalom, gyűlölség,
 Kárhozat, 's kissebség,
 Kedvet hát mint várhatok?

Nehéz

Nehéz tufokodnom,
 'S könnyebb tántorodnom
 Mert a' test rest 's nyavalyás,
 Az őfztön ingerlő,

Párt ütő, 's esz vesztő,
 Erőtlen a' vigyázás

Ki miatt saemérem,
 Lélek körül térem,
 Es szomorú rútulás,

Kinek dögös mérge,
 Foly több esetekre
 Gyakran hizelkedéssel,

Mellé gonofz okot,
 Hord rút gondolatot,
 A' testnek kényességgel,

Kinek ha meg-hajol,
 Szokás lesz; s' nem gondol,
 Ugy kedve e' szégyennel,

Illyen a' nyavalya,
 Felséged jól láttya,
 Ki gyalóságunk bírja,

Nits kívülled erő,

Minden tsak veszendő
 Világot az ki lakja,
 Te tölled egyedül
 Mennyei élet gyűl,
 Ha te gondod táplállya,
 Nyíld-ki hát kedvedet,
 'S botsádd Szent Lelkedet,
 Te el-vetett sérgedre,
 Tegyen már velem jót;
 Tartsa e' sziv hajót
 Ne jusson vég veszélyre,
 Te ellened való
 Szidalmas és gyarló
 Szokott fetétségére,
 Szívet töredelmest,
 Eletet szemérmest
 Adg irgalmasságodból,
 Lelkem meg-vidúlljon,
 'S bűnre ne bódúlljon
 Akár mi nyalánk okból,
 Mindenekben félljen,
 'S szerezzen tiszteljen

Tölled

Tölled vött gazdag jókból,
 Segítséged készen
 Légyen, ki őrizzen
 Minden kifirtetiben,
 Erőt a' túnya test,
 Ki gonoszra gerjeszt
 Ne vegyen semmiképpen,
 Hogy valami vakság,
 'S őrdögi tsalárdság
 Ne vigyen több veszélyben,
 Szentely te magadnak,
 'S irgalmasságodnak
 Előbbi hivségére,
 Hozzám kegyelmes légy,
 Beszszút rólam el-vég
 Ne nézz éltem vétkére,
 Nagy gyarlóságomból,
 Esett vagy szándékból
 Undok ingerlésimre,
 A' te Szent Lelkedet,
 Ha nállam marasztod,
 Nem lézlek fetétségben.

Min.

Minden veszedelem
Ellen, meg-tart engem
Kegyes tiszta életben,
Hogy méltatlan voltom,
Vigan lássam holtom
Után, a' ditsőségben.

*Az el-hagyott állapotban
maga vizsgálása.*

MIt háborgat lelkem,
'S mit támadsz ellenem
Rontod szívem kétséggel?
Ném rövidült keze,
Teremtőd ereje,
Jűn majdan segítséggel,
Bé-tölti fűkséged,
'S rontya ellenséged,
Meg ismered ezennel,
Tűrd csak tsendességgel,
'S fogadgyad örömmel
Bús lelkem bánatidat,
Mert nem történetből,

Ha

Hanem érdemedből
Erzed most fájdalmidat,
Mint arany a' tűzben
Tisztály büntetésben,
Hogy vehefé jutalmidat.
Zugolódó ne légy,
Keményb oltort ne végy
Mert Uraddal van dolgod,
Ki nézi sziveket,
Vizgálja veséket
'S úgy adatik csak földod,
Az mint találhatik,
Fontban úgy merítik
Te alázatosságod,
Sőt áldgyad oránként,
Hogy gyarlóságodként
Próba alá-is vetett,
Hogy tűzes menykövel,
'S pokolbéli tűzzel
Haragjában nem vesztett,
Mert kitsiny hévséggel,
'S kissebb szeretettel.

Ret.

Rettegted teremtődöt,
 Mennyit hívott főkzör;
 Látván vagy hamu, 's por,
 Mutatván kegyefségét,
 Akaratos élted,
 'S kényén járó lépted
 Nem ismervén kegyelmét,
 Pokolbéli hályog,
 'S ördögi rút tályog
 Rontván szivedfelelmét,
 Noha rút irigység,
 Es útált kényefség,
 Rajtad el-hatalmazott,
 Jóra való reftség,
 'S gonofzra fesletség
 Akarattyára hajtott.
 Tétovázó kétség,
 Szemtelen gyűlölség,
 Ertelmedben vakított.
 Ne esél kétségben,
 Légy jó reménségben
 Fel-kél kedvedre napod.

Noha tsapdos ostor,
 Mint a' tövis bokor,
 Mutatván gyarłoságod,
 Tsak ismérđ-meg Urad,
 Es alázd-meg magad
 Jóra fordul bánatod.
 Varom és ohajtom
 'Sepedve kiáltom
 Azért Uram Sz. Lelked,
 Mint a' sovány földet,
 Engem afzszú füvet
 Hogy élefszén harmatod.
 Tsak lelkemre tekints,
 'S bűneimből tífztits
 Bár ne adgy Uraságot.
 Szánnyad otsmány férged,
 A' ki szivből téged
 Mostan kérlelni akar,
 Látod nagy ohajtva.
 Es szive szakadva
 Ajtodon zörget 's vakar,
 Rá bizott girából,
 'S né-

'S néki adott jókból,
Talám még hasznos takar.

Könyörgés hogy Isten szegénységben ne hagyjon.

Busult életemnek,
Szomorú szívemnek

Bóldog gyönyörűsége,

Felséges Ur Isten,
Ki vagy mindenkben,
Lelkemnek édesége,

Kifded 's el-hagyatott
Te reád maradott
Fejem minden szűksége.

Előtted im azért,
A' te kegyelmedért
Ohajt lelkem 's kesereg,
Göndvifelő kedved

Kéri fel-emellyed,
Noha nem hasznos féreg,

Lásd hogy igen szegény
Mint el-utált edény

Ve-

Vezér nélkül szédeleg.

Rególta szemléli

'S örömmel beszéli

Sok irgalmasságodat:

Szegényekhez való,

'S bőviséggel tápláló

Ezer áldomásodat,

Hogy majd fel,emeled,

'S a' porból fel-vészed,

Kis kelletlen szolgálodat.

Nem érdemlem úgy van,

Ki életemben gyakran

Gonosz tselekedettel,

Kedved meg-bántottam,

'S magam rutitottam,

Szemtelen ingerléssel.

Irgalmaidat venném,

'S dolgom emliteném,

De medgyek illy szűkséggel.

Ertsed kegyelmedből,

Mit kívánniak szívből

Uram Szent Felségedtől.

Szály

Szály-le kérésfemre,
Ne nézz érdememre
Mi nem függesz embertől.

Segély szükségemben,
Hogy előmentemben
Ditsirjelek mindenből.

Mutasd el-rekefztett,
'S meltán töllem rejtett
Kedvét táplálásodnak,

Sokaig ne hadgyad,
'S táplálásra nyissad
Gondgyát, áldomásodnak,

Add-meg kenyeremet,
'S ruhátlan testemet
Ne hadgyad pirulásnak.

Nyissd-meg az én számat,
'S vidámitsd ortzámat,
Mondhassak hálá-adást,

Irgalmafságodból
Tégy én velem már jól;
Ne szenvedgyek útálást.

Lásák kik gyűlölnék,

'S me

'S meg-fégyenüllyenek
Hogy adtál vigasztalást.

Szemeim rád néznek,
Segítséget kérnek
Mert nyavalyaban vadnak,

El-fogyott kenyerem,
Nintsen jóvedelmem
Szükségim szorongatnak,

Búsult gondolatim,
'S mardosó banatim
Ide, 's tová ragadnak.

Tsendesítsd elmémet,
'S töltsd-bé kérésfemet
Te sok áldomásodból.

Szándékom igazgassd,
Döltében támogassd
Gazdag biradalmodból,

Parancsolly hogy éllyek,
'S táplálást már vegyek
Te szent akaratodból.

A' te kegyelmedet,
'S gondviselefedet

Tartsd

Tartsd csak idvességemre,
Kértemre mert ha nész,
Lelkem ugy el-nem vész,
Vissz írgalmas életre.

Kiben légy vezérem
Szent Felséged kérem,
Ne mennyek sötétségre.

Elmém gondolkodva,
Kére, 's nagy ohajtva
Istentől vigasztalást,

Hogy kitsinségemnek,
'S el-fogyott igyemnek
Rendelne kis táplálást.

Szükségemhez közel,
Irámb hideg őszszel,
Várván reám áldomást.

*Ismét maga vigasztalásáért
való könyörgés.*

Visseld békességgel,
'S kegyes tsendességgel

Bús

bus lelkem bánatidat,

Vegyed ajándékul,

Hogy nagy akadékul

Látod most barátidat.

Tartsad jutalmadnak,

'S nem bosszuszus igádnak,

Ez szomorúságidat.

Ellenkedő ne légy,

Hogy nagyobb kedvet végy

Illy tusakodásodban,

Félelmet el-kerülly,

Kétségben se merülly

Méltó búsulásodban.

Ely tántorgás nélkül,

Mert nem véletlenül

Vetett Isten táborban.

Örvendez hogy ismér,

Hogy büntet és meg-mér,

Te gyengeséged szerént.

Vélle visszát ne vonny,

Mert keményb ostromon

Ingerlésed naponként.

C

Alázat

Alázd-meg magadat,
 Hogy vigafságodat
 Lássad vigan mint nap-fény
 Reményed kegyelmét,
 Ki most fenyítékét
 Botsátá bús fejedre.

Ha próbába most tett,
 Prédára nem vetett,
 'S nem bizott ellenségre.

Nem hogy szégyenítsen,
 De inkább segítsen,
 'S fel-inditson az égre.

Ősvént mutat ezzel
 Ez kitsiny őszönttel
 Noha tetfzik keferves.

Nem fordúlt ugy szemre,
 Rollad hogy ne nézne
 Ísmét ki nagy kegyelmes.

Sujtolása nem árt,
 Tölled el-fordit kárt
 Hogy légy hiv's engedelme
 Szive rajtad esik,

No

Noha kitsint kéfik
 Tölled illy kísértében,
 Nem-hágy, fel-emelmég,
 Tudgya mikor szűkség,
 'S meg-teként szűkségedben.

Fel-tamad az tsillag,
 Ki most alig villag
 Elötted sötét ködben.

Mit kefergesz azért,
 Hasznos nyavalyádért
 Oh meg-félemler szivem?

Miért kételkedel,
 'S olly igen törödel,
 Ha utálnak-is engem.

A' fok undok bűnért,
 Szállot, ki boszfut kért
 Méltó hát el-szenvednem.

Ajándék ez, 's nem kin
 Illy hasznos gyötrelmin,
 Kinek jutalom készül,

Boldog inséges út,
 Kin diésőfségre jut,

C2

'S a'

'S a' gonosz-is meg-feszül,
 Az igaz kin vidül,
 'S bátrabban meg-indul,
 Nyeri az eget részül,
 Támaszd hát Uradra
 Dolgod, fő gondodra,
 Meg-fánnya nyavalyádot:
 Nem borít-el az hab,
 Ki irigységgel tsap,
 'S környül vőtte hajódat.
 Fel-kél majd te Urad,
 Az te nagy jutalmad
 'S el rontya szidalmidat.
 Hadgyon azért ha így
 Visel tsak benne hidgy
 'S ő tölle Szent lelket kérj;
 Birja ugy szívédet,
 Hogy illy inségedet
 Meg-győzvén kegyelmet érj
 Menyből jön fok hafzon,
 Ha te-is léfsz azon
 Hogy méltán oda fel-érj.

Irgalmas Ur Isten,
 Ne itelly éltemben
 Erdemlett büntetéssel!
 Bűnöm fokaságát,
 Ne nézd gyűlt rutságát
 Haragos tekintettel:
 Töröld-el szeplőjét,
 Sok vétkem vészszőjét
 Törd-el hozzám térteddel.
 Az én inségemnek,
 Mint az Danielnek
 Uttyát talállya kedved,
 Mert el-bádglyatt lelkem,
 Küldgy eledelt nékem:
 Hiszem vagyok te férged.
 Sies Saul az mig
 Környül végyen, addig
 Kedved vélem jól tehet;
 Szükségemre könnyen
 Hogy morfálék légyen,
 Károd nélkül meg-lehet,
 El-múlt harmad napom,
 Hogy

Hogy éhezve várom,
 Gazdag eledeledet:
 Telepítsd-le szolgád,
 Szomorun ki imád,
 Szegd néki kényeredet,
 Légyen mi érteke,
 De semmi rejteke
 Te kívüled ne légyen?
 Az te áldomárod,
 Visellye Angyalod
 Mindenekkel jól tégyen.
 Hogy irgalmas uton,
 Felségedhez jussom
 'S örök életet végyen.
 Ez egynéhány versel,
 Istent könyörgéssel
 Hogy kérném kegyelemre,
 Edgy kis fülemile
 Nagy vigan énekle
 Néznék jó reménségre,
 Nints senki felejtett;
 A' kiket teremtet,

Van gondgya minden testre.

*Bűneit ismervén Istennek
 kegyelméért könyörög.*

Rettegtet sok vétkem,
 Kit ellened töttem
 Egek felséges Ura!
 Nints épség testemben,
 'S bódúltam elmémben;
 Jutottam szorgos búra.
 Ha nem segít Karod,
 'S nagy irgalmaságod,
 Félő esem poklokra.
 Mária magdolnát
 Tsak nem bűnnek annyát
 Meg-haladtam vétkekkal.
 Az kegyetlen Saulust,
 'S álnok Phariseust
 Mert-el értem bűnőkkel,
 Az Dágon papjait,
 Cajafás szolgait

Káromló beszédekkel,
 Illy undok vétkekkel,
 Az eget szememmel,
 Miként merjem már nézni,
 Mert hórd és nap fénye,
 Tsillagok szép színe,
 Engem fognak vádolni,
 Hajlékom falai,
 'S föld testem ruhái
 Kezdenek kárhooztatni.
 Az négy Elementom,
 Kiből épült tagom
 Ellenem kiált nagyon,
 Mert érzékenségem,
 Zabla nélkül nyelvem,
 Járt gyakrabban szabadon.
 Kiért félek igen,
 Meg-esem a' jégem,
 'S el ne veszfiek a' vámon,
 Kérlek azért segits,
 'S bűneimből téríts
 Egek felséges Ura,

Lel-

Lelkem soványságát,
 Elleszd szomjúságát,
 Vezesd ellefztő kutra.
 Hogy semmi késértet
 Melly ellenem jöhet
 Ne jutasson töb bura.
 Irgalmaod ne mullyon
 Veszélly ne talállyon
 Engem rusnya nyüvedet.
 Ki fogja-meg karod,
 Ha az akaratod
 Hogy fel vedd szegényedet,
 El-veszett juhodra,
 Szarándok szolgádra
 Mostan nyújts-ki kezedet.
 Ne veszfesd férgedet,
 'S romlott tsrepedet,
 Melly esedez tenéked,
 Hanem vétett vólna,
 Most miért ohajtna
 Kesergéssel előtted,
 Te-is mit engednél,
 Cs

Ha

Ha bűnben nem lelnél,
 'S nem vétenék ellened.
 Ha kegyelmedben vélsz,
 Örökké áldott lélsz.
 Térnek hozzád Pogányok,
 Látván hatalmad nagy,
 Ahoz irgalmas vagy,
 Ditsir mindenek szájak;
 Eltem 's holtom végét,
 'S bűnös lelkem rögjét
 Vezessék szent Angyalok,
 Bűneimről vallást
 Téven, 's vigasztalást
 Várván csak Isteneimtől.
 Kérven meg-halgasson,
 Sebemből gyógyitson
 Mert sebbetem bűnömtől,
 Az Dúdvág berkében,
 Egy rétem széliben
 Sirván bűnömön szivből.

Ismét

*Ismét Penitentiára indulsz
 szívnek buzgó könyör-
 gésével könyörög.*

MElységes fetétség,
 Környül vőtt nagy inség
 Uram fok rettegéssel,
 Majd el-fojtyák szívem,
 Elődbe ne vigyem
 Fájdalmam kesergéssel;
 Erőt vélsz nek rajtam,
 Ellened hogy jártam
 Hanem nész kegyes kedvel,
 Alhatatlanságom,
 'S vakmerő rutságom,
 Nem érdemlik kegyelmed,
 Nem-is méltó vagyok,
 Mert bűneim nagyok.
 El-halgtatván figyelmed,
 Hogy irgalmaságra,
 Térj vigasztalásra
 Mutatván segedelmed,

C 6

Te

Te elötted még-is,
 Ha bűnöm ijeszt-is
 Le-függesztem sejemet,
 Tőredelmességgel
 Szolván, szelédséggel
 Ki nyitom kezeimet,
 Hogy kis buzgóságom,
 'S alázatosságom
 Kereszen mi érdemet.
 Túnya gyarlóságaak,
 Sok gonofságoknak
 Árja lelkemet folya,
 Testem fajtalanúl,
 Természetemben fül
 'S torkon fogva hirtzollya;
 Erzékenységemet,
 Kivel bus szivemet
 Tőb bűn igen uasfolya,
 Hamisságom oka,
 Ki tántorodásra
 Mind untalan ragadott,
 Negédes akarát,

Kire

Kire a' bűn áratt,
 Tudom illy veszélyt adott;
 Sok gonofs gondolat,
 Font dögös fonalát,
 Kin lelkem el-bádgyadott.
 Ide, 's tova sokszor,
 Noha látott ostor
 Testemmel el-hajlottam,
 Kiszetű ingerlés,
 'S gonofs ok keresés
 Miat hamar bédultam,
 Szemérem rutságot,
 Tárful gyakran hozott,
 Kiben meg-gyarapodtam,
 Az Kiből most immár,
 Mint rest 's erőtlen fár,
 Kesz volnék fel-ebrednem,
 Meg-igazulásért,
 'S kívánt kegyelemért,
 Uram kedvedet kérném,
 De fonnyat gaz lévén,
 Es bűnös föld színén,

● 7

Mints

Nints erőm arra nekem,
 Segető karodat,
 S' irgalmasságodat
 Nyújtsd azért kegyelmeddel,
 Téríts-meg engemet,
 'S balgatag szívemet
 Oktassad Szent Lelkeddel,
 Hogy fénlő világom,
 Légyen 's fényes napom,
 'S birjon te félelmeddel,
 Vedd-fel lelkem gondját,
 Mosd-el fok motsokjat
 Meg-undokúlt szívemtől,
 Hogy a' bűnnek hábja,
 Lelkemet ne tsapja
 Szüntelen éktelenül,
 Végy-el minden szeplőt,
 Lelkemről s' bűn gyeplőt,
 Fordíts-el életemről;
 En elmémet birjad,
 Szent dolgokra hijjad,
 Minden mozdulásimat,

Te-

Tenéked szolgályon,
 Lelkem magasztallyon;
 'S minden mulatságimat,
 Benned helyheztessem,
 'S tölled el-ne effem
 Visszeld akaratomat.
 Rettegnyen-meg szívem,
 Féltven kitsinységem,
 Ellened fei-ne kellyen,
 Ektelen életet,
 Ki eddig vezetett
 Bátran távúl kerülylőn,
 Vakmérő ingerlés,
 Kiből szégyen kelés
 Kelne, rajtam ne legyen:
 Ellenségim száját,
 Tartsd zablán szándékát,
 Fordítsd-el gyalázattját,
 'Te üldözz, és kerges,
 'S itt tűzeddel égess
 Mint kezeid munkáját,
 Hogy a' büntetésben,
 Irgal-

Irgalmafság légyen,
 'S vegye-el annak fullját,
 Szivem, 's minden kedvem,
 Erőm, 's tehetségem
 Kiért Uram tisztellyen,
 Gondvifeléledért,
 'S hozzád vévéfedért
 Hála-adásra térjen,
 Mindenkor szerezzen,
 Szükségemben lellyen
 Segedelmet: ugy légyen.

*Más azon penitentiára in-
 dúlt léleknek töredel-
 mes könyörgése.*

MEnyei nagy Felség,
 Kit retteg föld, 's mind ég
 Hatalmas rémüléssel,
 Féli haragodat
 Ielkem, mert fok jódat
 Vette fertelmes kézzel,
 Jótéteményidért,

Sen

Sem betsült, sem ditsért,
 Hála-adó hivséggel,
 Alázatosságom
 'S kitsiny buzgóságom,
 Ha tettzett valamiben,
 Nem vólt alhatatos,
 Mert még utálatos
 Dolgot fogott kezében,
 Negédes ingerlés,
 Bűnre lött vezérlés
 Tess hitegetésében,
 'A' ki tántorodást,
 'S lelki háborodást
 Hozott fok veszélyekkel,
 Idegen nyavalyát,
 'S büntetésnek fullját,
 Rettegő kissebséggel,
 Szomorú utálást,
 Mefszze tölled hajlást
 Nehéz számkivetéssel,
 Kinek inségéből,
 'M holt mélységéből

M 2

U R Isten már kiáltok,
 Noha nem érdemlem,
 Hogy jöjjen kegyelem
 Irgalmasságot várok,
 Könyörülly én rajtam,
 Mert im el-bódúltam,
 Majd kárhozatra jutok:
 Haragod rettegem,
 'S vétkeimet kesergem,
 Eletimen jajgatván,
 Rútsági a' kinek
 Büntetéssel ölnek,
 Búsult lelkem ajtaján,
 Szabadítsd mérgétől,
 Dühösködésétől,
 Eltem végső óráján,
 Irgalmazz énnékem,
 Légyen reménységem
 Te nagy kegyelmed felől,
 Régi bocszontásim,
 'S talált álnokságim
 Ne vonnyanak kedvedtől,
 Rontsd

Rontsd el a' rossz szokást,
 Akadályt, 's tántorgást:
 Küldgy Sz.Lelket mennyégből
 Látod a' természet,
 Gyarló és meg-veszett,
 Rakva sok kivansággal,
 Nyalánkságon ragad,
 'S bocszúságra dagad
 Kevély sok változással,
 A' tiltott dolgokon,
 Akár mi kis okon,
 Mulat sok akarattal.
 Te azért egyedül,
 Kitől minden éppül
 Fordíthatsz szent életre,
 Minden fetétséget,
 Ronthat sz 's ellenséget,
 Kit vitt rút esetekre,
 Te ellened való,
 Meg nem számlálható
 Gonosz tselekedetre,
 A' kik bocszú-állást,
 Vég-

Végtelen kin vallást
 Te tölled érdemlenek,
 Igaz itileted
 Szerint, el-vesztheted
 Ielkem, ellened medgyek,
 Hatalmaságodért,
 'S ilyen inségemért,
 Ki előtt panaszt tegyek:
 De illy kis erőten,
 Gyenge féreg ellen,
 Mi haszon meg-mutatnod,
 Erőd, fa levélen,
 Kit a' gyors szél fönnen,
 El-hány, azt nyomorgatnod,
 Nem tetszik meg-avval,
 Ha fizetsz pokollal
 Régi irgalmaságod,
 Hiszem te nem örülsz,
 Mert senkit nem gyűlössz,
 Hogy valaki el-veszfszen,
 Ki a' bűnösökért,
 Jöttél 's váltságokért

Hogy

Hogy senki ne rettegjen,
 Felségedhez megyünk,
 Idveséget kérünk
 Igazullynak-meg ingyen,
 Légy kegyelmes azért,
 Es sok bűnéimért
 Méltó ostort ne botfás,
 Vereségben kémélly
 'S irgalmasággal élly,
 Ne fogyon vigasztalás,
 Szánnya szent Felséged,
 Ki kelletlen férged,
 A' ki bizony nyavalyás,
 Küldgy szentelő Lelket,
 Erzékenységimet,
 Ki magának foglallya,
 Minden indulatot,
 Ki bűnnel mulatott,
 Környülem meg-tapodgya,
 Akaratom birja,
 'S gyarlóságtúl ójja,
 Légyen földed lakója.

Itt

*Itt az teremtésért Istennek
bálát ad.*

Császárok Császára,
'S menynek földnek Ura,
Nagy hatalmú Ur Isten!

Ki ditsirhet méltán,
Sok javaid látván
Mindgyarást, a' kezdetben,

Mert bőltis rendelésed,
'S nagy gondviseleléd
Ismérzik teremtésben,

Mint abronts hajlása,
Kék égnek állása
Környül vőtt javaival,

Hóld és nap járái,
Planéták forgái
Kerülnek áldásával,

Tengernek vizei,
A' földnek füvei
Táplálnak hasznaival.

Emberré szép termettel,
Okos

Okos értelemmel,
Aldád Uram, 's tőd Urrá:

Világ szép javait,
Es minden vadait
Osztdad kívánságára,

De vakmerő volta,
'S háládatlansága
Sok bünt ellened túra,
Nem tsak személyeddel,
Földi Istenséggel

Sokat fel-magasztalál,
De kit nagy értékekkel,
Eszfzel 's bőltiséggel

Erdem kívül ruháztál,
Minden kívánta jót,
Ahoz kenyeret, főt

Saűkség kívül-is adtál.
Föld temérdekségét,
Hofzfát, fzelelségét

Adtad Uram emberért,
's Rajta való vadak,
's repülő madarak,

Van-

Vannak táplálásáért,
 Semmi ékefséget,
 'S drága fényefséget
 Nem fundáltál hafznodért,
 Nezz ember szemeddel,
 Napfény mit fogott-el,
 Aztat mint néked adta,
 Tsak őtet tiszteltyed,
 Szeressed és féllyed
 Miképpen parantsolta,
 Hogy ezer iziglen,
 Meg-áld mindenekben
 Azt-is hiven fogadta.
 Szived keménysége,
 Elméd főtétsége
 Eztet meg nem ismérte,
 Hogy már történetből,
 Es tsak természetből
 Ez jókat szedte 's vedte,
 Kiert boszfzúsággal,
 'S gyakran káromlással
 Rút vétkeit nevelte.

Men

Mennyi mulatságot,
 Meg-annyi fájdalomot
 Azért read bötstátott,
 Hogy el-ne hidd magad,
 'S gyarlóságod tudgyad
 Es ismérjed Uradat,
 Ki láttya szivedet,
 Es tudgya elmédet
 Bánya otsmányságidat,
 Ditsird azért lelkem,
 'S magasztallyad nyelvem
 Illyen jó teremtdet,
 Aldgyad te-is szivem,
 Testem, tagom, 's izem,
 Mindenben Istenedet,
 Mert nem felejthetem,
 Sok jót tölle vettem,
 Táplállya életemet,
 Ditsirjétek egek,
 'S bölögült seregek
 Mindnyájan szent Angyalok,
 Tengernek hajjai,
 'S Föld

D

'S Föld külföld vadai,
Es mennyei szent karok,
Mert Istent ditsírní,
'S nevét magasztalni
Elégséges nem vagyok.

*A' mennyei örök boldogság-
nak kívánása.*

Ö Rűly, 's vigadgy lelkem,
Jutott kívánt hirem,
Megyünk az Ur házában,
Holott az Angyalok,
'S mennyei szent Karok
Bé-vefznek társaságban,
Mert nints maradásod,
'S bizonyos szállásod
E' nyomorult villágban,
Ott léfzen szeretet,
Isteni ditsíret,
Szentekkel nyájasságod,
Öröm. és ditsőfég,
'S állandó békefég

Ott várja nyugodolmod,
A' J Esus báránnyal,
Istenni látáffal,
Bé-telik kívánságod.
Szent János tsak képbe
Nézte, 's jelenésbe
Menyországnak szépséret,
El-olvadott szíve,
'S háborodott kedve
Hogy látta ékefségét,
Elme fel nem éri,
Nyelv sem bészélheti
Ragyogó ditsőfégét.
Mint szarvas melegben
Siet folyó vizben,
Hogy óltsa szomjúságát,
Kivánczik lelkem
Hozzád ugy Istencm
Enyhítsed fáradságát,
Lézenegő lelkemnek
Szárnya fzegett légynek
Mutasd meg-boldogságát,
D 2 Miért

Miért hoszszabbodik,
 'S eiletem vonódik
 Ez dög, 's bűdös tömlőtzen!
 Mert meg-únta lelkem,
 Bujdosását, 's éltem
 Ez tsalárd főtét völgyben,
 Ejjel nappal csak sir,
 Ohajt mig arra bir,
 Vidd-bé a' ditsőségben.

Mert jobb ottan egy nap,
 Hol irigység nem tsap,
 Mint itt ezer esztendő:

Mert itt sok villongás,
 Talál bú, 's változás,
 Látod minden veszendő.

Hatalmas hatalom
 Légyen, mint nagy halom,
 De el-veszti az idő.

Mondgyam SzentDáviddal,
 Uram vittél által
 Engem vizen, és tűzön!
 Akkor áldgyon lelkem,

Es

Es ditsirjen nyelvem
 Tégedet, szemtől szemben,
 Hogy szép forrás füre,
 Az örök életre
 Vivén vetted kezedben,
 Örűly te-is testem,
 Noha bűnben estem,
 De el-nem veszs a' földben,
 Mint a' szép búza mag
 Hogy földben el-nem agg,
 Ki-űjjül kikeletben,
 Így te-is hamuból,
 Fel-támadsz a' porból
 Vigadsz örök életben,
 Im azért kezedben,
 Ajánlom mindenben
 Neked Uram magamot:
 Ha tetszik kedvednek,
 Mutasd-meg lelkemnek
 Színed, 's adgy bódogságot,
 Egben könyörgésem,
 Hadd jusson elődbe;

D 3

Ne

Ne nézd gyarlóságimat.

*Uton járónak általom kérése
Istentől.*

SZarándokságimot,
'S minden útaimot
Igazgató Istenem,
Menynek 's földnek Ura,
Im látod útamra
Indulok: légy vezérem!
Menésem szükséges,
Térésem kétséges
Azért nevedben kezdem,
Légy vigasztalásom,
Ellefstő árnyékom
Valahová fordulok,
Elsős hév időben,
'S fergeteg szél vészben
Légy hajlékom hol járok,
Ahoz nyugodalmom,
Erős bátorságom
Az holott meg-maradok,

Ha veszedelem ér,
Ellenség hozzám fér
Légy énnékem általmom,
Szerentsétlenségben,
Akár mi ügyemben
Légy meg-tartó istápom,
Bádglyatt fáradságban,
Es nyugovásimban
Békeséges fátorom
Gonosz társaságtól,
Es ragadozástól
Te félelmed el-vonnyon,
Barátom kárára,
Erőszak húzásra
Haragod ne hotsásson,
Hanem igaz útra,
Es akaratra
Kegyelmed igazgasson,
Abrahám földéből,
Caldeus tűzéből
Indult, Uram egy szódra,
Uttyát igazgattad,

Sok jókkal áldottad;
 Hite fordúlt valóra,
 Jákób hogy bujdosott,
 Báltya előtt futo t,
 Nem botsátád prédára,
 Az illijü Tóbiást,
 Meg-mentéd nyavalaft
 Ördög Asmodeustól,
 Raphael Angyallal,
 Illy szép tarsasággal
 Inditád-ki házából,
 Három Szent Királynak,
 Mutattál uttyoknak
 Tsillagot kalauzúl.

Most-is nem rövidebb,
 Te URAM és küllyebb,
 Az te régi hatalmad,
 Ha tesszik meg-tarthatfz,
 Es vizsgál-is hozhatfz
 Mert nagy a' te irgalmad,
 Noha nem Tobiás,
 De bűnös nyavalyás

Vagyok; a' mint hogy tudhad
 Hogy ezen testi jó,
 Légyen mint viz fol, ó,
 Elsék ditsiretedre,
 Hozzám kegyelmedet,
 Es meg-térésemet
 Ijiam emlekezetre,
 Szerentsés útamért,
 'S vizsgál téresemért
 Okot adgyak beszédre,
 Hogy útra indülék,
 Szárnyán egy Sajt láték;
 Okot vök verseimre,
 Szerentsés menése,
 'S bátor repülése
 Indított reménységre,
 Hogy az egek Ura,
 Meg vizsgál hoz Lócra,
 Neve ditsiretirc.

Áldatossággal bűnéért I-
stennek könyörig.

Muliyék-el Ur Isten, rólam te nagy haragod, én érdemem szerint rettenetes ostorod, fok gonofságomért, ki te hozzád fel-ért, el-szánt bocsfú állásod.

A' te haragodat térítsed kegyelemre, és könyörgésemet bocsátsd te elődben, lásd hogy szomorodtam 's te hozzád fordultam már töredelmeségre.

Tisztellek tegedet ki lakol ditsőségben, a' Sion hegyenek tetején fényes kőben; mindent fellyül múltván, 's azon uralkodván, a' mélységeket nézvén.

Irgalmas gondodat nyitottad minden testre, kik tisztelnek 's félnek véfzed szent te ny redre, a' kifirtettetnek meg-sebhett sziveknek fordúlsz

dúlsz könyörgésekre.

Jól látod szívemet nékem is melly férelmes; fok ingerlő bűnnek rúttságától, fertelmes a' jóra igen rest. erőmben meg-veszett tántorgó nem szemérmes.

A' kiknek férelmes mélységből kiáltok, kemény köteléből szabadulást kívánok, lássd mint nyavalygok, tsak irgalmat várok, meg-tisztulni akarok.

Bocsátsd-meg bűnőmet, Uram te szent nevedért, igazságod szerint, ne ítélj eltemért; látod fokafodott, 's veszedelmet hozott, de ne utály azokért.

Ismérem vétkeket, ki te hozzád fel-hatott, 's rettegem bűnőmet ki igen utálatott,

kisfebségre, okot, 's yefzélyt
bőven hozott, szomorúságot
adott.

A' kibén magamat előtted
meg-aláztam, kegyelmédhez
bizván a' földre le-borúltam;
sújtoly irgalmaſſan, a' kinya-
val/áſſan hátám im meg-
hajtottam.

Bátorítsd építsd fel-tántor-
gó életemet; gyógyítsd szent
véreddel meg-döglött sebei-
met; testemben meg-szépíts,
Szívemben vidalmits, tartsd
tisztán én lelkemet.

Irgalmazz Ur Isten nékem
szegény bűnösnek; 's töröld-
el rütságit nyavalyás életem-
nek; lásd efedezését, fok re-
ménkedését igyefogyott sze-
gényeak.

Szemeidet Uram rólam fel-
ne for-

ne fordítsd; te szent malafz-
todat kegyefségedből nyúj-
tsd, tiszta szívet 's lelkét,
teremts buzgó kedvet, élete-
met újjítsd.

Bűneimnek mérge több mi-
rigyet ne hozzon, rút emle-
kezeti soha ne tántoritson,
kedvet bátoritson, Angyalod
őrt állyon, tsalárd okot el-
rántson.

Erőtleniségemet bírd te
szent kedvedből: ki Anyám
méhéből ragatál tsak femmi-
ből; irgalmaſságodat, 's Atyai
gondodat, ne vond-meg kis
fergedtől.

Minden szükségemben gyá-
molom légy énnékem, útam-
ban őriző, igazgató segédem,
ördög tsalárdsága, más gonosz
szándéka, ne nyomorítson
engem.

Hatalmas nagy Isten, ki
vagy minden dologban, né-
ked adtam magam tarts alá-
zatosságban, tökéletes szívet,
's lelki tsendességet adgg e
szarándokságban.

Kiért életemnek minden
napjaiban, ditsirjelek téged e-
gyedül dolgaiban; jótéte-
ményedet, 's gondviseledet,
magasztaljam vigabban.

Gyarló esett után erősedélt
kívánván; vallás-tételelemnek
jutalmát szívből várván;
Christus érdeméhez bizván
kegyelméhez, iram az Duna
Partján.

*Még-is azon töredelemmel
könyörög hogy Isten legyen
irgalmas vétkeinek.*

Mes-

MEnnyégben lakozó imá-
dandó felség, kit környül
környékez ragyagó fényesség,
birtokodban vagyón tűz, viz,
föld, 's forgó ég, országlásod-
ban nints sem eredet, sem vég.

Te természet szerint meg
nem változható, kiből irga-
lomra leg inkább vagy hajló,
szóllanék keveset noha va-
gyok gyarló, büntetésre mel-
tőb mint kedvedre való.

Szóllók még-is mivel va-
gyok kézi munkád; noha re-
ménségem kitsiny biztatást
ád: de mint hogy minden test
támaszkodik tsak rád, nem
kétlem áldásod hogy engemet
is áld.

Mit mondgyak vétkem fok
mint főveny szapora, égig
emelkedik bűzi poshatt doha,
de osz-

de ofzlattya's mossa irgalmad
zápora, mint szélűl hogy
ofzol fűl virágnak moha.

A' vétkeket vallyon kitsoda
értheti? nehéz súlyosságát
vallyon ki mérheti? titkos
fokaságát számba ki veheti?
kiért haragodat de erdemel-
heti.

Es titkosoktól-is tisztits hát
éngemet; zabolázd elmémet,
tartoztasd nyelvemet; mint só
féreg, és moly, ne rágja mel-
lyemet, tölthessm szentid
közt nyugovo helyemet.

Idegen'snem ismért vétke-
met-is botsásd, és tulajdonim-
ra vefs nyilhatatlan zárt, ke-
rülhessm távul azt az iszapos
sárt: undokítással ki torlo-
miglan mart.

Ne szálly pörben véle-
illy

illy gyarló szolgáddal; ne ki-
vány küzködni illy romlandó
náddal, természeted ajánl sz.
diádalmaddal, hozzád tért es-
döket fedezd irgalmaddal.

En poshatt és úndok por's
hamúból való, mi lehet én
bennem kedvedre ajánló, tsak
a' mi malasztból származik
rám hajló, mit féllék? elöt-
ted áll a' Közben-járó.

Támaszkodom annak épp
áldozattyára, a' ki buncimet
vötte-fel vállára; adgyad lé-
gyék készült szent vatsorájá-
ra: segélly J Esus jőj-cl hol-
tom orájára!

Vedd hozzád lelkeket, kit
bennem tartottál, szörnnyű
haláleddel kit meg-is váltot-
tal: áldott légy hogy meny-
hő életünk le-szalottál: az
hol

hol idvezithetfz-még oda hatottál.

Szép lakó helyeket kétfizetfz azoknak, kik fződ halálához, 's tartásához szoknak; és tégedet tartnak fő bizodalomnak, adgyad légyek én-is rendiben fizamoknak, Amen.

*Hogy ez világ javaiban
semmi nints állandó.*

Szin festékekkel mázlott,
'S tündér ülön koholt
Tsalárd világi hívság,
Mit véliz aranyidról
's drága gyémántidról?
Itéledé boldogság?

Im egynéhány szóval,
'Tsak kitsiny munkával
Bizonyitom hogy hívság,

Az órák el-folyanak,
Idők-is el-járnak
Nem mulatnak útt yokban,
Hol hideg, 's hol meleg
Szép idő, 's fergeteg,
Jőnek 's mennek egy nyombá,
De kis vélekedés,
Serény elméikedés
Nem vehetni egy szóban.
Jó 's gonosz szerentse,
Mint forgó velentze
Emel 's taszit a' porban,
Tsáfszárt-is koldúfsá,
Tész Urat kapáfsá
Öltözeti bostkorban,
Királyi korona,
Ország birodalma,
Száll ollykor nád hajlékban.
Angyali nagy szépség,
Kit egy kis betegség
El-hervaszt 's porrá téfzen,
Erő 's nagy vastagság,
Vitézi

Vitézi bátorság,
El-hágy, és másé léfzen,
Öröm és borszfűság,
Vas, 's békó, szabadság
Mindenkoron vár kéfzen.

Nagy tölgy fák ki-dőlnek,
Tornyok repedeznek,
Hóld, 's napfénye-is el-vész.

Márvány kőben mettzett
Írás kopik, 's veszhet
Kit faragott ember kéz,

Erős gyémánt törik,
Atzél, vas-is válik,
Es fokkára porrá léfz.

Szép kőves arany lánez,
Kit gyönyörködve látsz
Időktől homályt vehet,

Drága fris öltözet,
Kit sok munka szerzett
Moly 's penisz miatt veszhet,

Vérrel gyűjtött sok kints,
Kinek száma-is nints,

Tűz,

Tűz, 's lang miatt szenvedhet.

Még a' föld-is el-agg,
Hibáz vetemény mag,
Egek-is fogyatkoznak,
Kőszikla hamuvá

Az hamú még hová
Az idővel változnak,

A' Tenger-is dagad,
Vízont megint apad,
Nits határa az habnak,

Világot kerülő,
's ég alatt repülő
Sas mélly hamar enyészik,

Szerelmesed ki vólt.,
Vagy útál, vagy meg-hólt,
Rólad el-felelkezik,

A' pénteki öröm,
Vasárnapi öröm

Siralomra változik,
A' nagy Pyramisok,

Es Labyrinthok
Vóltak világ tsudai,

De hová lőttek már,
 Hellyeit nézzed bár
 Nem látzanak falai,
 Idő el-vesztette,
 'S földig porrá tőtte
 Mostan tsak szó példái,
 Jaj 's n. iként végezzem,
 Erre nem érkezem,
 Mert nyelvem meg, némittya!
 Kedvem háborodik,
 'S lelkem szomorodik,
 'S elmémet-is tompította;
 Hogy minden tsak el-vész,
 Valamit a' szem néz
 'S ez életemet fogyattya,
 Látom hogy változás,
 Minden szempillantás:
 Nem áll semmi egy nyomban.
 Az mit jelenteni,
 Akarnék mondani
 Keresd-fel rythmusalimban,
 Hogy nints állandóság

sok-

Sokáig valóság:
 Semmi-is ez világban.

*Bú és bánat helyelő szivben
 vérféjsket:*

V Alahol el-mégyek,
 'S valamit szemlélek
 Minden vigad kedvére;
 Szarvasok forráfra,
 S' bádgyatt madár ágra
 Le-fzál nyugodni délre,
 De én bús szivemet,
 Kis reménségemet,
 Mikor hozom örömré?
 Nem nagyobb a' bánat,
 Mint a' bu gondolat,
 Noha szűnik kevelésé,
 Bánat vidámúlást,
 'S társaságtól szállást
 Vészén, 's tehet nyertessé,
 De a' szivben száradt,

Bús

Bús gond reám árad,
 Es téfzen kétségeisé.
 Így elmém zavarja,
 'S bú szivem faggattya
 Esfetemre figyelmez;
 Tettető képzeffel,
 'S tsalfa mesterséggel,
 Engem üldöz 's környékez,
 Ha késsem fokkára,
 'S nem indulok útra,
 Félő galibát szerez.
 Azért im készülők,
 'S útamra eredek,
 Oldalamon függ kardom.
 Talám barátomhoz,
 Jutok, 's hiv társomhoz,
 Kihez régen vágyódom,
 A' hol vigasztalást,
 'S kedves nyugvó szállást
 Találok nyilván tudom.
 Indully azért lóvam.
 Látod el-szánt útam

Vagyon jelen előtttem:
 Nem lehet panaszod,
 Meg-jár te abrakod,
 Hordozd bátran bú szivem;
 Nints semmi mentséged,
 Jó vas patkó-szeged
 Keresd-fel régi kedvem.
 A' sötét étszaka
 Sok zápor harmattya,
 Már nem újság előtted,
 A' csoportos jegek,
 Es kőves ösvények,
 Ne ijesztszenek téged,
 Sűrű tövis bokor,
 Kit fogsz nyomni szokszor;
 Lesz örömedre néked.
 Kő eső tsattogás
 Menydörgés, 's villámás,
 Ne gátolliya útatad,
 Zuzmaráz és hideg,
 Éges út, 's fergeteg
 Ne rettentse lábodat,

Köves erdős hegyen,
Sombokos mezőben
Jelül hagyád nyomodat.

Nagy sáros berkekben,
'S homok tér völgyekben
Ha szintén lesz-is útid.

Irtoványos rétre,
'S posványos helyekre, 1
Ha a' szűkség rá juttat,
Semminek itillyed,
Kedvemet ne fzegjed
Lészen hasznos jutalmad,

Ha oda érkezel,
Kit szivem gondol-el,
Lészen kedves szállásod,
Engemet fok bűtül,
Emésztő gondoktól
Meg-mentesz, és lakásod

Lészen barátomnál,
'S kívánt édes jómnál
Uráddal nyugovásod.

Hideg ősz kezdetin,

Dnd-

Dudvák berke szélén
Sok búval, 's gondal valék,

Ollyan szándék ére,
Elmém-is rá tére

Hogy utamra készűlnék:

Az hol vigasztalást
'S kedves nyugvó szállást,
Fejemnek találhatnék.

*Hogy az Isten egyedül ma-
ga veri az hadakat, és nem em-
beri erő által.*

Seregek hadnagya,
'S vitézek strásája
Ki lakol az egekben,
Onnét intesz, rendelsz
Es karodon viselsz,
Mert Ur vagy magos menyben
Aldod bátor szível,
Hartzhoz erős kézzel,
Ki hartzol te nevedben.
Mert egyedül Isten,

E 2

Ki

Ki vitézzé téfzen:
 Vehetz erőt kezéből;
 Nem jön ő fegyverrel,
 De tsak tekintettel
 Parantsol az egekből.]
 Nézi a' sziveket,
 Es nem az erőket
 Nem vér hadat kézijből:
 Méltó hát kegyelmét,
 Kérned segedelmét
 Illy haralmas vezérnek:
 Kitől áldást vehetsz,
 Es romlást-is nyerhetsz
 Ha nam tettzel kedvének.
 Magasztal kit akar:
 Es mást porba takar,
 Nagy ereje kezének.
 Ellenség gyors lovát
 Látván, 's éles kardgyát
 Ne rémülly-el szivedben,
 Fene párdutz bőrit
 Tigris 's farkas szőrit

Bá-

Bátran nézzed mezőben.
 Alla kiáltása
 Dob, 's trombita szava
 Ne haffon füleidben.
 Agyú ropogása,
 Mint ég tsattogása
 Rettenthetné szívében
 Sok sörű kopja,
 Ki-terült zászlója
 Háborithat elmédben,
 A' fok feftet pais,
 Nyil hegyes vasa-is
 Mit nem tűntet szemedben?
 Dávid parittyával,
 Gedeon lámpással
 Ellenségit meg-győzte,
 Az erős Sámfon-is,
 Tsak szamar állai-is
 Philisteust meg-verte,
 Sátorában Jáhel
 Siferát vas szeggel
 Az földre le-szegefszte
 E;

Mert

Mert az Ur vólt vélek,
 'S bátorodott szivek;
 Nem biztanak fegyverben,
 Mert hol Isten hartzol,
 Ott az pogány ofzol,
 Futnak búznak rejtekben,
 Vesznek azért gyakran,
 Az kik biznak bátran
 Magános erejekben.
 Mostan paifodat
 Tisztítsd, 's pántzélodat,
 Sisakod vedd-le szegről,
 Eleítsd kardodat,
 'S hizlallyad lovadat,
 Fogd-ki az eke mellől,
 Ne bizd magad másra,
 Hogy ne jő romlásra,
 Hanem magad menny elől,
 Buzdállyon-fel véred,
 Terjezd régi hired,
 Ne retteny pogány hirtől.
 Te éles törődöt,

's ke

'S kemény fegyveredet
 Hizlallyad Török vértől:
 Aldozzad rút vérét
 Nyisd-fel dögös erét,
 Kérj segítséget egből.
 Hazánk rontására,
 'S népünk rablására
 Hogy az pogány készülne,
 Régi vitézeknek,
 Scythiai vérnek
 Irtam meg ne rettenne:
 Hanem régi Márshoz,
 'S hadakozó társnoz
 Társul mellé letne,

Hogy a' szabadságnak méltó-
 sága mindenkénel kívánatos.

M I lehet kedvessebb,
 'S gyönyörűsegefebb
 Mint a' kívánt szabadság?
 Könnyen Uralkodó,
 Noha hivalkodó

E4

Aka-

Akaratos méltóság,
 Maga kedvét járja,
 Rabságot utállja,
 Nem baráttya a' birság,
 Mert a' nap fény alatt
 Minden féle állat .
 Vágy, liet szabadságra,
 Tengeren evezve,
 'S föld színén kerengve
 Repül ez nyájasságra,
 Ki ha ezt nyerheti,
 Magával hiteti
 Hogy jutott boldogságra,
 Mert az köteletség,
 Nem leg kisebb inség,
 Kivan más birtokában,
 Sok álom szakasztást,
 Törődést 's udvarlást
 Túrve nyög az magában,
 Az ki más asztalán,
 'S nem maga tányérán
 Akar enni az kontzban.

Nem

Nem mondöm királyság,
 De egy kis Uraság,
 Ki lakhatik házánál,
 Bár füstös légyen-is
 Es fással fedett-is
 Jobb más Palotájánál,
 Nyugszik hol akarja,
 Sétál hol kívánnya;
 Nem ül más ajtajánál,
 Az mikor akarod,
 Terített asztalod
 Nem vársz abból fenkitől,
 Ha vagyon mit enned,
 Nem panaszos étked:
 Nem hajtnak ki asztaltól,
 Nem űznek dologra,
 'S nem jön ablakodra
 Birság petsét birótól,
 Noha kalmár ebe
 Mind nyárba, és télbe
 Rágódik firos kontzon,
 Borfos étket eszik;
 És

Sátor

Sátor alatt nyugszik
 'S nyújtózik a' lánakon,
 De még-is néz mordon
 Hogy nem jár szabadon,
 Es hogy van kötve lántzon.

A' farkas az erdőt
 Járja, 's üvölt időt
 Fárad sokat éhezve,
 Tűr a' koplalással,
 Tsak hogy a' vas lántzal,
 Ne légyen nyakon kötve,
 Szabadságnak örül
 Páltza útést kerül,
 Fél ne légyen rekesztve.

Sebes Rárót foghatz
 Őlvet meg-tanithatz
 Fűrjet 's foglyot hogy fogjon,

Nagy fok koplalással,
 'S álom szakasztással
 Szoktatod meg-maradgyon,
 Még-is fokszor el-hágy,
 Es szabadságra vágy,

Nézi

Nézi mint el-szaladgyon.
 Majmot mulatságért;
 'S medvét neverségért
 Jól tartnak bé-rekesztve,
 Nyakán gallér villog,
 'S hátán palást forog,
 Néki sokat kedvezve,
 De a' mint kellettlen
 Etele izetlen
 Jár szabadsággal kedve.
 Kalitkában madár
 Lakjék kedvére bár.
 Zöld árnyékkal be-fedve,
 Hól nem éri első,
 Tsak hogy gyenge veszfűz
 Tartóztattya rekesztve,
 Még-is óhajt azon
 Hogy nintsen szabadon,
 Búsul ártatlan szíve.
 Hogy ha szabadságban
 Nem laktál forsában:
 Ezt nem tudod fontolni,

E6

Melly

Meily drága kints légyen,
'S menyí sokat érjen,
Ahoz nem tudsz szólítani,
En-is ármálífsát,
'S arrannyáért jufsát,
Nem érkezem fejteni.

*A' Szerentsének tündéres
mivoltáról.*

Nota: Arva fejem.

Kis jók után keferves nap-
im, nem távoznak sürű-
esetim, jönnek, 's mennek 's
rontnak, vesztnek, sok vál-
tozásim, óhajtaással, zokogás-
sal folynak óráim.

Mihelyt Anyám hozzot vi-
lágra, a' Szerentse jöve pólám-
ra, 's mellem ülvén, 's híz-
kedvén, magán vett szóra es-
küvéssel, modván hűttel emel-
karjára.

De tsak kitsiny idő vártatva
engé hagyta szintén koppaszt-
va, mert most talpig engem
torkig vesztett akarva, töllem
fordult, került, 's terült ron-
tottfaggatva.

Oh átkozott forgó Szeren-
tse, édesizzel rejtet keleptze,
kinek soha mint fűz moha,
nem áll meg kintse, de mind
addig mesterkedig, hogy más-
nak eitse.

Nem jádzol te tsak edgyű-
gyűkkel, de gyakrabban okos
elmékkal, szekeredből ha ki-
kidől, nézed örömmel, abból
kedved, 's álnok szived van
nevetséggel.

Tudod tsalárd Görög Ilonát,
mint vesztetted szép Lucréti-
át, kis örömeért 's vigaság-
ért metfzéd meg torkát, ki-

ért veszed, 's méltán eszed
fokoknak átkát.

Hát ama' nagy Pompéjus
Ur! mint jádzottál gazdag
Cræfussal! fel-emelted, és le-
verted Brútuft, Crassussal, lan-
toltattad 's bárdoltattad, Cá-
just, Márcussal.

Nem tsak méltán, de méltat-
atlanul, vesztefsz fokat nagy
ártatlanul, nem tsak Lopó, de
Vért szopó vagy természet-
ből, tétévázó, és habozó vagy
te mindenből.

Igírsz foknak kintset ten-
geren, hogy adsz gyöngyöt
ha ki rá mégyen, de szélvészre
's nagy veszélyre ejted hirtel-
len, hol életet, 's reménséget
vesztet véletlen.

Ha mit adsz-is mástól elve-
szed; viszont mással bujára
köz-

közled, foknak szívét, kis el-
mójét, tsak el-hitted, sajáto-
dat, 's adhatodat, e' kint ren-
deled.

Bóldog a' ki téged nem is-
mért, javaidból nem vett, és
nem kért, barátságod, 's saján-
lásod meliől távol tért, Palo-
tádban 's tárházadban akarva
nem fért.

Nem kérhetsz te semmit
attól el, a' ki nem birt te er-
szényeddel, költsön marhát,
kintset, 's ruhát, tisztet ve-
hetsz-el, puszta malmon, szá-
raz gaton vámot nem veszel,

Enyhítsd szívem most azzal
büdat, nem tsak tőled vette-
el jódat, a' szerentse, 's hamis
kintse, nem tsak magadat,
nyomorgatott, 's apolgatott,
hanem fokakat.

Más

*Más ugyan azon Szerentse-
nek álhatatlanságáról.*

Mikor a Szerentse fel-emel
valakit, tornyok vitor-
láján helyhezteti fékit, ideig
kedvére meg-ereszti fekit,
fokáig egy helyben űlni nem
hagy senkit.

Gyakran kevélységgel, vak-
it a Szerentse, hogy a maga
hittét hamarab meg-eitse,
nem tudgyák rabsággal ortzá-
zott hogy kintse, bé-borítva
fekszik, alatta bilintse.

Irigy, tsalárd, 's hamis ado-
mányát hánnya, ha mit adott
vizont azt vizfza kívánnya,
keleptzés hálóját mind addig-
lan hánnya, a' gyéként alóllad
miglen el-nem vonnya.

Ha magassan űltet, önnét ő
le-forgat, nagy kiífebségdre
pad

pad alatt nyomorgat, mint
Belisáriust immár nem apol-
gat, de mosloha kézzel fujtol,
és szorongat.

Nyomorúságidon nem szo-
kott jajgatni, de gyalázaton
igen tud katzagni, űres tar-
solyodon nem fog irigykedni,
csak rakott szekrényed óhaj-
tya prédálni.

Szerentse kerekén azért o-
kosan űlly, tündér változásán
hogy meg ne szégyenűly, mi-
kor rád mosolyog, mások ká-
rán tanűly, biztatása után
vakmerőn ne indűly.

A' kristály üveg-is mikor
szebb's tündöklík, akkor ő leg-
gyengéb hamaréb el-romlík,
fugárival a' Nap ha igen sűt
's fénlík, kő első, vagy Zápor
olykor ritkán múlík.

A' ki-

A' kinek a' kása meg-égeti
 száját, mászfzor nem felejtí
 funi a' tarlóját; így a' ki pro-
 bálta szerentse hálóját, az u-
 tán süvölti bé-borított hor-
 gát.

*A' kíváncsok kikeletnek
 gyönyörűségért.*

V Ig Tavaszi fel-derült,
 Virágokkal frissült,
 's új pompával zöldellik,
 örül immár Flora,
 jutott kívántjóra;
 Láttya fű 's fa bimbózik,
 Kedvet a' Musáknál,
 Talált, 's Apollónál,
 Koszorúkat küld nekik.
 Újjúl a' forrás kút,
 's föld gyomrából ki-fút,
 Szép völgyekre szét, 's tér.
 Minden féle állat,

Nagy

Nagy és kicsiny falat,
 örül hogy már Tavasz ér,
 Nem szenved rothadást,
 Mert remélni újjulást,
 Minden éltető gyökér,
 A' szép hajnal ragyog,
 Gyönyörűs harmat villog,
 Bús szíveknek hoz kedvet,
 Minden féle madár,
 Kit dér, hideg el-zár
 Vigan kezd új éneket,
 Jó hirrel jön fetske,
 Újjúl agyag fészke:
 Tsátsoz a' házok felett.
 Eg felé patsirta
 Repül, hogy szózatya,
 Mészfzére el-terjedgyen,
 Fűlemile ágon
 Fűgg, tsak kicsiny szálon,
 Alom reá ne érjen,
 Addig szól, 's énekel,
 Mig a' tajték vérrel

Kicsiny

Kitsiny szájan eredgyen,
 Czinege madárka
 Kit rekeszt, 's kalitka
 Dió béléi meg-tsalhat,
 Távaszi vad ketske,
 Együgyű özetske,
 Kit tör, 's háló meg-foghat,
 Jutott kikeletre,
 Nem kerül most kézre,
 Bátran nyomot mutathat.
 Rigót-is az törre,
 Nem tsalhat sz most lepre
 Fogoly bokrot nem lakja,
 A' fűr tsattog nagyon
 Nem fél semmit azon,
 Hogy a' karoly el-fogja,
 Héja-is fűvűlti
 Vetett tört kerül,
 Tyúk fiakat tsapkodgya.
 Gólya-is gázollya
 Motsárokat járja,
 Kigyót, 's békát foghasson.

Félsz-

Félszket rak keménnyen,
 Nem fél fűst reá mennyen,
 Korog, 's kotyog hangosson,
 Róka lappang, 's forog,
 'S kertek alatt kullog,
 Lúd fiakra űthessen,
 Szomjú szarvas kútra,
 'S bádgyadt madár ágra,
 Száll, 's nyugofznak tsendessé
 Minden bokor szállást,
 A' zöld árnyék nyugovást
 Enged nekik kedvesse,
 Tsak nekem szegénnek,
 Arva bús fejemnek
 Poly dolgom keserveessen,
 Mit ohajtson lelkem,
 'S mit példáz értelmem,
 Figyelmez verseimre,
 Nem testi fájdalom,
 De bús aggodalom
 Szállott mostan szivemre,
 Tégy választ ott Echo!

Köszik-

Kősziklák közt lakó,
Felely mostan mesémre.
*Vélekedés az ékeességről, a'
melly tulajdonittatik
a' Rosának.*

Világ ékeessége,
Miből áll szépsége
Azt én tudni kívánnám,
Elmém fáradságát,
Es kezem munkáját
Ezért nem-is szánhatnám,
Tsak hogy vóltaképpen
Czélozhatnám éppen
Vaj melyly igen akarnám!
Körül járó kék ég,
A' kin nints semmi vég,
Es tsilagit mondhatnám,
Planéták járái:
'S kerengő forái
Szépitik gondolhatnám,
Tengernek ég színét,
Está-

Es tágas föld szemét
Erre magyarázhatnám,
Szép ékes zöld pásit,
Melly ezer kedvet nyit,
Ditsiretes mindenből,
A' szép tsorgó forrás,
Szemnek kedves látás,
Tisztittya nedvességtől,
Szép tavaszi harmat
Mint ékes ruházat
Gyöngyöt halad szépségből,
Kétséges az elme,
Vadak külömb neme
El-nyerhesse ez pályát,
Madarak szépsége,
Tolla, 's éneklése
Am ditsirteffe magát,
Gyümöls hozó láktól,
'S árnyékos ágaktól
Szólni nem látom módgyát.
Arany ékeessége,
'S kővek fényessége

Szemedet hizlalhattya,

De elmém kétséggel,
Mint egy álmos szemmel
Ezeket tsak számlállya,

Mások javallását,
'S elme futtatását
Vélekedésem várja.

Talám a' szép Rosa,
'S virágok aszszonya
Kiért elmém most fárad,

Ez az, az ékeség,
Kerti gyönyörűség
Mellyért szívű tsak bádgyad,

Világ fényes szeme,
'S tündöklő öröme,
Ez mindent fellől halad.

Virágjában ékes,
Ajándékban kedves,
Nehéz őt megfontolni,

Virágzó örömet,
Ragyagó szép színét
Nehez versel le-írni,

Liliom

Liliom s' violán,
Nardus, 's majoránnán
Fellyeb magasztalhatni,
Mefszze földről látfzik,
Szépsége tündöklöklik
Tetfzik mint sebes villám,
Ő kedves illattya
Az elmét újjittya
Kiért hogy nem javalnám,
Elmém fellyül müllya,
'S ertelmem halgadgya
Abban kell hadni talám,
Hogy kertemben valék,
Szép Rósákat láték,
Ugy irtam ezt felölle,
Nintsen ennek mássa,
Akár ki bár lássa
Múlik többi mellőle,
Nézz nyájasságára,
Vagy vize hasznára
Sok jét varhatfz belőle.

F

As

*Az embernek maga ajánlása-
sáról biztatásáról.*

Jó szolga kevesen hiv voltak,
ez után nagyobbat bizok reád.

Pallyán vár ajándék,
Szép drága martalék,
Nyerd-el édes Lovatskám,
Jób bért nyersz magadnak,
Hirt, 's hafznot Urádnak,
Fel-nevelt katzolátskám,
Bizony meg-hizlallak,
Es meg-nyugasztalak,
Van ahhoz abrakotskám,
Hajsz előtted a' nyúl,
Fut tsak hogy meg nem sul,
Verd-el édes kutyátskám,
Most leled kedvemet,
's bővithed étkeemet,
Kis kölyök agaratskám,
Hazza érvén nyugszol,
Jól tartva aluszol,

Te 8

Te ô kedves vislátskám!

Szelek szárnyán járó,
Kedves Sólyom, 's Raré
Most találod kedvemet.

Fürj, 's fogoly fogással
'S Récze vadászással,
Jól tarhatod testemet,
Kiért ez ôsz fottán,
Télre kelvén osztán
Meg-hizlallak tégedet.

Tsa fzőke hajsz tartsa,
Iga nyakad tartsa,
Szántogassad földemet,
Meg-rakom tsűrömet,
'S meg-töltem vermimet,
Tsak irtsad örökömet,

Meg hidd hogy meg-üműlsz
Meg-hizol 's meg-javűlsz,
Tsak gyűjtheßsem pénzemet,
Te hozzád-is Szolgám
Készen áll grátiám
Jámbor szolgálatodért,

F 2

Ejjel,

Ejjel, 's nappal való,
 Soha meg nem álló
 Nyughatatlanságidért,
 Tsak szolgály serénnyen,
 El-vészéd te könnyen
 Hafznod fáradságidért,
Ember fogad fogadást, ag-éb
ki meg-állja.

A Z Ló mind addig fút,
 A' mig oda nem jút,
 Hová, Ura akarja :
 Tajtek róla szakad,
 Verétkezik, 's izzad,
 'S lehelletit okádgya,
 El-esvén meg-romol,
 Kába szege bomol,
 Tsak ki tsapják ugarra,
 Az eb-is kergeti,
 A' Nyúlat el-üti
 Szive dobogásával;
 Addig jádzik véle,

Meg-

Meg-szakad a' béle,
 Lantol a' két inával,
 Nints ereje immár,
 Korpa-is néki kár,
 Meg-lövetik szolgával.
 Ráró meg-ütközik,
 Ölyvnek szárnya szegik
 Vagy sugárja ki-szakad,
 Nem fogja prádáját,
 Ki tekerik nyakát,
 El-vetik ágon akad:
 Nem jó immár másra,
 Tsak ijesztő Vázra,
 Ehel-rúdon meg-fulad,
 A' fűőke terhet von,
 Hegyen, 's Völgyön, hantön,
 Ostor fűjtya oldalát,
 A' nyelvét ki-veti,
 Szellőn hivesíti,
 Tőri iga a' nyakát,
 Meg-vénhedvén másnak
 Adgyák, mézfárosnak

F 3

Fejse

Fejfe űti homlokát.

Szolga-is meg-vénül,
'S meg-szántúl, 's meg-sérül,
Ura szolgálattyában,

Elhetetetlen immár,
Mert érte veszély, 's kár;
Nints már a' grátiában,

Ura nem esméri,
De mástól kérdezi,
Ki jött most Udvarában:

Szolga egétségét,
Es kedves életét
El-veszti az Uráért;

Házát, 's feleségét,
Ertekét, 's gyermekét
El-hadgya reménségért,
Képz mindent szenvedni,
Jót, és gonoszt tűrni,
Ura ajánlásáért.

Az halász høroggal,
Madarász szép szóval
Tsal halat; és madarat,

Szol

Szolgát szép beszéddel,
'S hideg reménséggel,
Ura gyakran el-áltat,
Mondván lesz olly idő,
Hogy még kezére jő,
Varju karón, kit mutat,
Mert reménység olly iz,
Ki el-foly mint a' viz,
Hamar embert meg-tsallya,
De változás után,
Merő méreg osztán,
Ha forsán tapasztallya,
Ura ajánlását,
'S tsalfa jádczodását,
Mikor kárán tanullya,
Ezek mind így vannak,
'S egy porázon folynak
Az ajánlás, tsak szép szó,
De szomju embernek,
Száradt gégénének,
Mit használ üres korsó,
Mert len, 's gyapja nélkül,

F 4

FO-

Fonal nem nyúl, 's nem gyúl,
Hafzontalan ott orfó.

Nehéz tengődésnek
Sanvarú életnek
Illy jutalmas keferves,
Hogy Liberai ruhád,
Léfzen rongyos gattyád.
Az-is avúlt, és reves:

Végre költnek rád büzt,
Hogy minden szód gyűjt tüzt,
Kezed enyves, vagy nyelves,
Nints azért jób élet,
Mint mikor kikelet
Szánt ember, majorkodik,

Az Udvari lévre,
'S panaszos kenyérre
Nem fokot váarakodik,
Féltő gráciáján,
'S el-vont prébendájan
Nem fokot buslakodik.

Mondtam a' mit mondtam,
'S irtam a' mit irtam,

Ha

Ha akarod érteni,
Mert való nem mese,
Akárki mint nyesse,
Eztet nem kell visgálni,
Hanem mint a' tüztől,
Odd magad ez igtól,
Tugy más kárán tanulni,

A' ki eztet irta,
Alkalmasint tudta
Az Udvarnak mivoltát:
Mert az irigyektől,
Es fondor nyelvektől
Gyakran hallott illy nótát,
Vén Szolga, 's ag kutya,
Az hafznot nem hajtya:
Ne vesztegefs rá korpát.

*Hogy a' szabad zabola nél-
kül való Nyelv mindeneket
vissza magyaráz.*

Crokodilus mint kis gyer-
mek,

F 5

Sir,

Sir, 's jaj szava merő ének:
De notája a' végének
Lészen vesztére fejednek.

Igy tsátsogó nyelvnek inye
Tsalárd, 's hamis szó gégeje,
Meg-hatt álnok lehellete,
Mert égő tűz foga fénye.

Mint a' gyöngyöt erős etzet
'S el-alvasztja tűz az értzet,
Igy gonosz nyelv égő tüzet
Okád akid 's forró vizet.

Olly ártalom nints fegyverbé
Sem langozó sebes tűzben,
Nints olly méreg szelentzében
Mint a' fondor gonosznyelvbe

Hol nem véled ott kissebit,
A' hol nem félsz, ott sebesít,
Jó hiredben homályosít,
'S gyalázattal árban taszit.

Légy termetes mint Absoló,
Serény vitéz, mint a' Samson,
Okos, és bölts, mint Salamon,
Szó

Szó fér hozzád még-is nagyon
Mert ha szóllasz tsátsogonak
'S haigatásról tart bolondnak,
Eteledről tobzódónak,
Es bójtödrül mond ravasznak.
Ahitatos hogy ha lészesz,
Képmutató nevet szerzesz:
Ha pedig len elmés lészesz,
Bolond nevet ottan vészesz,
Szép köntösről mond ke-
vélynek,

Es rongyosról tart fősvénynek
Honn ülésről itél restnek,
Kin járásról néz fesletnek.
Hogy ha mit adsz szegények-
Né tart azért bő kezűnek, (nek
Mond ditsiret keresőnek,
'S képmutató észtelennek.

Ha marhádott ki nem osztod
'S haszontalan nem tékozlod,
Azt kiáltja fősvény markod,
'S telhetetlen szoros fákod.

Oh átkozott kitsiny falat,
Látó nem pókísz te csak nyálat:
Mert madárból formálísz halat
Es gyékényből róka málat.

Nints semi tsont te tagodban
Rakontzád lints fogaidban,
Sik golyóbis forog szádban,
Mérged mézzel jár egy nyőban

Noha gyakran maga, magát
A' nyelv veszti szegi nyakát,
Mint az haris fészkét, 's házát,
El-árúllja fiát, 's magát.

Hol lehetne ő békével?
Addig tsátsog rettegéssel,
Olykor fogják-meg csak ké-
zel,
'S meg-mellyesztik forró-viz-
zel.

Azért nyelvet zabolában,
Tartsad atzél váratskában;
Ne nyargallyon szabadgyában,
Hogy ne hozzon gyalázatban.

M A-



M A S O D I K R E S Z E.

A' közönséges Magyar
példa beszédekről.

1.

MAs dolgom nem lévén,
Henyelést kerülven,
Fogtam e' Rithmusimhoz,
Nem-is tanulásból,
'S Elme mutatásból,
Kezdettem e' munkámhoz,
Hanem a' természet,
Mennyire fegített,
Ugy nyúltam írásimhoz,

2.

Világon állandó,
Nintsen maradandó
Semmi-is javaiban:
Gyöngy olvad ezettül,

E 7

S Gyé-

'S Gyémánt hasad vértől,
Fényes nap jut homályban,
Ah mint számlálhassak,
Jaj s' miként mondhassak,
Sok dolgot kis summában,

3.

Ez világ ideig,
Kedve nem tart főtig,
Gyakran viszsa változik,
Tegnap vigan tartott,
Most már búra hajtott,
Estvéig mi történik,
Mert ő komor kedve,
Mord mind fene Medve,
Tsak réád agyarkodik.

4.

Az Isten fizeket
Meg-viseál Véséket,
Lát minden gondolatot,
Tudgya ki haragszik,
Ki bőjtől, 's ki eszik,
Titkot néz, 's indulatot,

Es

Es itél igazán,
Ha mit talál hijján,
Mert ért minden szózatot.

5.

Az elme nem nyugszik,
Újságra vágyódik,
Futtya világ határit,
Egeket meg-hattya,
's föld gyomrát meg-járja,
Úszza Tenger vizeit.
Nintsen olly forgó szél,
Ha velle szárnyra kél,
Ki el-érje nyomdokit.

6.

Ember azért fárad,
Nagy munkája árad,
Emlekezetet hagyon,
De idő azt veszti,
's irigység te meti
Még hire se maradgyon,
Kié volt, és lészzen,
Kézről kéze mégyn,

Sőt

Sőt magát veri agyon.

7.

Dolgodnak kezdeti,
'S tsendes eredeti,
Legyen minden időben:
Mihez kezdész pedig,
Abban te légy fottig,
Alhatatos elmédben,

Mert ki lassan kullog,
Az nem fokát bolyog,
Epret fzedhet mentében.

8.

Ne engedgy nyelvednek,
Hogy járjon elmédnek
Előtte szabad kényyén,
Gyakorta tsátsogás,
'S gondolatlan szóllás;
Rostáltatik érteimén,
Éár mondgy-is igazat,
Bé törík agyadat,

Nem szoltál másnak kedvén.

9.

Soha

Soha nagy titkodat,
'S titkos szándékat
Ne jelentsd-meg senkinek,
Mihelyt ki-jelented,
Azzonnal le-kötöd,
Szabadságát éltednek,
Lészesz annak rabja,
Ki titkodat tudgya,
Kell szolgálnod kedvének,

10.

Hogy ha tsendességben,
Kivánsz 's békefességben,
Hajlékodbán maradni,
Minden szó szelének,
Es fondorló hirnek
Nem jó végére menni,
Mert kitsiny szikrából,
Gerjed nagy láng abból,
Kit nem tudsz el-óltani.

11.

Magad gondolatlan,
Avagy kínálatlan,
Ne vágy az első székre: El-

El-jön más kit nem vélsz,
Mellette el-nem férsz,
Szorúsz útolzó helyre:

Es nétalám olykor,
Mint történik sokszor,
Ültetnek csak kűszöbre.

12.

Jóbb más rólad szóllyon,
'S téged magasztallyon
Hogy nem a' magad nyelve;

Minden botnak végén,
Es nem a' közepén
Szokott lenni a' feje,

Napot nem fel-költin,
Hanem enyészetin,
Ditsirik énekelve.

13.

Senkit gazdagságért,
Aranyért, ezüstért,
Ne ditsirj te méltatlan,
Mert kalmárt pénzéért,
'S Vargát értékéért

Ma-

Magasztalni szokatlan,
Hanem a' Nemes vért,
Melly tisztességhez ért,
Ditsirhetni nógatlan.

14.

Embert erköltséről,
Nem Nemzetségéről,
Ísmérjed jónak lenni,
A' bort sem színéért,
De kedves iziért
Szokták pénzen meg-venni,
Lovat sem szőriért,
De serénységéért
Szoktak nagyra bűtsólni.

15.

A' jó hír meg-marad,
Mészze földre árrad,
Meg-nem gátoliya fővény:
Nem szenved szorúlást,
Kiván szabadulást,
Mert hatható és kemény,
Nap keletről repül,
'S nap

'S nap nyngotra térül.
Mint a' Tengeri örvény.

16.

Ki követ vét égre,
'S le-esik fejére
Nem jajgathattya sebet:
Mert ki szántszándékkal,
'S bolond akarattal
Járja a' maga kényyét,
Kárvallása nem kár,
Ne-is sirassa bár,
Hogy meg-ütötte kőrmét,

17.

Mások javallását,
Es tanáts adását,
Meg ne v fied azontól,
Mert a' magad esze,
Esik gyakran meszfe
Az el-rendelt dologtól,
Bolond-is olly követ,
Néha kutban vethet,
Ki nem vonatik foktól.

18. Sok

18.

Sok jó ló a' hámban,
Meg-szakad 's vonásban
Mert nem tudgyák mi voltát:
Sok érdemes legény,
Hogy érteke szegény,
Fogja az eke szarvát
Noha a' tarsolyból,
Nem tsak ezüst tálból,
Szednek vajas pógátsát.

19.

Maga hazájában,
'S nevelt kunnyójában
Egy Propheta sem kedves:
Mert nagy embereknek,
'S Nemes Nemzeteknek
Eletek gyűlölséges:
Holtok után pedig,
Ohajtyák mind éltig
Akkor lesz kellemetes.

20.

Tudomány olyan kints

Ki-

Kinél semmi jobb nints,
Tekintetes mint egy Márs,

Iffiak józansága.

's vének igazsága,
Szükségedben igaz társ,

Gazdagnak ékefség:

Szegénynek segitsség:

Mint jó atzélozot nyárs.

21.

Jó erkölts, 's jó élet,
Nagyobb hittel lehet

Szapura esküvésnél:

Mett gyakran eskünni,

Es abban hibázni,

Mivel jobb a' szélvészénél,

De jó tselekedett,

Hitel ez tégedet

Jóbb az el-hányó hitnél.

22.

Könnyű mást inteni,

's vétekrül feddeni,

Keresni hozzá gántot,

De

De magát ismérni,
's nehéz vétkét tudni,
Nyakában ki vét lántzót,
Mert ki ki magáról,
A' mit végez másról
Tart titokban tanátsot.

23.

A' jó ért tanátsnak,
's el-tökélt szándéknak,
Két ellensége vagyon,
Hirtelenség, 's harag,
A' melly jót nem farag,
Lukáb gonoszra vonfzon,
De a' szelid erkölts,
Tanátsokban-is bölts
Kiből terjed nagy haszon.

24.

Nehéz az időnek,
Szokot menésének
Törvént, és modot szabni,
Idő birád néked,
Mikor a' szükséged

Kezd

Kezd tanátsot kérdeni,
 Mert ha vak a' kotzkád,
 Ottan idő birád,
 Mihez kellefsék nyúlai.

25.

Hirtelenség meg-árt,
 Sietség hozhat kárt,
 Akár mi dologban-is,
 Időről kell várni,
 'S tanátsól halgatni
 A' szűkségnek korán-is,
 De mértékletesség,
 Jeles jó segítség,
 Akár mi időben-is.

26.

A' nagy várokozás,
 Nem csak fogatkozás
 Nagy gyötrelme a' szívnek,
 Induló késéssel,
 Ma, 's hólnap menéssel,
 Bút árraszt az elmének,
 Mert hofszó jutalom,

Es a'

Es a' pufzta malom,
 Nem hajt hafznott erfénynek

27.

A' kétségben esett,
 Elméjében veszett.
 Jót nem tud reménleni:
 Mert ott nintsen hitel,
 Hol reménfég vész-el,
 Magának sem kezd hinni,
 Mint a' vizben haló,
 'S Lelkét ki ajánló,
 Kényszerit hábhoz kapni.

28.

Nem birhatfz sziveddel
 Ha tőled vész az el,
 A' mit szzerentse ígér;
 Nagy bátor elméket,
 'S vakmerő sziveket;
 A' búfúlás földhöz vér.
 Mert véletlen eset,
 Inkáb keferithet
 Ha váratlan téged ér.

G

29. A'

29.

A' bátor szivekkel,
Nem a' félénkekkel
Szerentse társalkodik,
Azért vagy hogy femmi;
Vagy légen valami
A' mint szived aggódik,
Mert resolutio,
Probálva lészén jó
Lész forszod-is második.

30.

Nem rosz embert illet,
Hozzá nem-is férhet
Hogy bántsa pervasio,
Mert a' bizodalom,
Jövendő jutalom
Reménfeggel lehet jó,
Kinek kórme vagyon,
Fára hághat nagyon
Mint ama' tsalárd kigyó.

31.

Bolond és eisztelen

Lehe-

Lehetetlenségben,
Ki elméjét farasztja;
Szemtelen az olyan
Harag, 's haszontalan,
Melly erejét nem látta,
Mert hidgyed nem szóval
Tehetség, próbával
Ki-menetel mutattya.

32.

Drága kints a' jó hír,
Valaki azzal bír
Es meg-tudgya tartani,
Mert bárfont motsok fir,
Embert-is gonosz hír
Igen szokta vesztetni:
Azért ne pénzedet,
Inkáb jó hiredet
Kivánnnyad meg-örzeni.

33.

Jó, gonosz szerentse,
Hogy embert meg-ejtse
Fel-emel, 's taszit porban,

G 2

Tsá-

Tsászárt-is köldüfá
Té sz Urat kapásfá,
Öltözteti botoskorban,
Királyi korona,
'S ország birodalma
Száll olykor nád hajlékban.

34.

Ha búban nints fejed,
Elethez fints kedved
Tégy szert a' méltóságra,
Meg-tanit fáradni,
Es ritkán henyélni
'S gyakran juttat próbára,
Kelletlen étellel
Es izetlen kedvel,
Lopva erefzt álomra.

35.

Ne főbség, 's felséget
Hanem békefséget
Kivány inkább az Urtól,
Méltóságos széket,
Es nagy gondos tiszte,

Ne

Ne kívány a' királytól,
Igy jut sz jó vénségre,
Es tsendes életre
Ha üres léfzefz gondtól.

36.

Titkot királyoknak,
Akár nagy Uraknak
Nem jó mindgyárt bé-füni,
Hanem ha hivséged,
Vagy kötelességed,
Fogja aztat tartani:
Mert másként bszfzúból,
'S tsak kitsiny haragból,
Fogja szemedre vetni.

37.

Mikor hazugságban,
'S hízelkedő szóban,
A' király gyönyörködik,
Akkor a' szolgálai
'S minden udvarlói
Isteneket meg-vetik:
Mert tsak az igazság,

G 3

Es

Es az irgalmaság,
Fejedelmeket őrzik.

38.

Király méltosága,
A' nép fokasága,
Kivel terjed nagy hire;
Kőtség kevés vólta,
Viszont gyalázattya,
Kissebbitheti végre,
Mert így birodalma,
Elete's hatalma
Veszhet's álhat helyére.

39.

Ország pusztulása,
'S városok romlása
Gyakran történik abból,
Hogy jónak gonosztól,
Jámbornak latortól
Nints rekesze egymástól,
Latornak arany lántz,
Jámbornak nehéz tántz,
Itiltetik biráktól.

40.

Egyenetlen tulkok,
Nem jól vonszak jármok;
Akadoznak az úton,
Meg-hasonlott Ország,
Az hol nints igazság,
'S nem edgyeznek tanátson;
Annak kell pusztulni,
Idegent szolgálni,
Avagy veszni az hartzon.

41.

Nem egyenetlenség,
Hanem az edgyeség,
Kis dolgot nagyra emel,
De a' viszsza vonás,
Lesz háxadban romlás,
'S végre emésztt fegyverrel,
Mert csak erő, és esz,
Ha edgyütt jár, és lesz,
Tartományokat nevel.

42.

Jaj annak a' Várnak

G 4

Hol

Hol, és melly vég háznak
Ertelen a' vezére.

Mert lágy pásztor miatt
Farkas lejtőt rughat,
'S gyapjat hányhat előtte,
Vallyon nyúl agarat,
Es szúnyog madarat
Nézé bátran mellette.

43.

Erőszakból álló,
Es fegyverrel való
Birodalom nem tartó,
De jó téteménnyel,
Es szeléd erköltsel,
Az melly léfzen meg-hajtó,
Az az, ditsiretes,
Allandó, 's gyókeres
Emlekezetre méltó.

44.

Gazdag országokat,
'S nagy birodalmokat,
Könnyeb meg-hodoltatni,
Hogy

Hogy sem békefeggel,
Edgyes tsendeféggel,
Azokat végig birni,
Mert könnyű az nyelvnek,
De nehéz elmének
Rendet és módot szabni.

45.

Kétségben esteikkel,
'S meg búfult elméikkel
Tudgyad nem jó jádzani,
Sőt véle hartzokat,
űstök vonásokot
Hasznosb néha kerűlni,
Mert nagy erőtűl-is,
Eles segyvertől-is
Olyyak nem tudnak félni.

46.

Gyakran a' méltóság,
'S hatalmas uraság,
A' téren-is tántorog,
Elete tsügg szálon,
Vész kis akadályon

G 5

Sze-

Szerentsén ügye forog,
Gyakran felső poltról,
Tsak pad alá szorul,
'S el-múlt javán háborog.

47.

Kerüld a' szerentsét,
Mint inség bilintsét,
Ne hidgy néki semmiben;
Mert ő arany lántzból,
Ekes fris ruhából,
Gyakran hágy edgy imegben,
A' nagy méltóságból,
Es felső gráditsból
ültet fetét tömlőtzben.

48.

Ember bár mindenét
Sok gyöngyét, 's ezüftét
Edgy órában veszesse,
Még fel-találhattya,
Es helyre hozhattya,
Tsak jámborúl keressé,
De el-veszet hírét,

Mint

Mint kedves életét,
Nints hol elő vehesse.

49.

Az vitéz emberre,
Nem szólhat fejére,
A' szerentse véletlen,
Tégyen probát tűzön,
Kősziklán, 's tengeren,
's lova légyen féketlen,
De kit isten őriz,
Sok kard, dárda, nyíl, 's viz,
El nem veszthet hertelen.

50.

Mihéz kardal férhetisz,
Mit fegyverrel nyerhetisz
Nem kell ahoz fok diván:
Mert a' nagy uraság,
Birodalom, 's jószág
Vitézt, 's hatalmat kíván:
Hogy ha ez nem lészzen,
Nem birhad mérészen
Birodalmad lesz hiján.

G 6

§ 1, Az

§ 1.

Az vitéz embernek,
 Kell szerentséjének,
 Engedni-is gyakorta,
 Jobb erőtlenségét,
 'S tehetetlenségét
 Meg-vallani akartva,
 Hogy sem kárt szenvedni,
 Galyibában esni,
 Azt jajgatni ohajtva.

§ 2.

Kisdéd ellenséged,
 Semminek ne véllyed,
 'S ne gerjeszszed haragra.
 Vékony az hajszál-is,
 'S árnyéka van még-is,
 Árnyéka fekszik másra,
 Es olykor nagy Vadak,
 Kicsiny madaraknak
 Hányattatak praedara,

§ 3.

Győzedelmes törvényt,
 Szabad kedve szerént

Sza-

Szabni győzettetteknek:
 Mert boldogság kevély,
 'S nyomoruság tsekély,
 Edgy asztalhoz nem férnek.
 Senki meg-halónak,
 Meg-haló-is másnak,
 Semmit nem kedvezhetnek.

§ 4.

A' bort távoztassa,
 Hogy kárát ne lássa
 Az had viselő ember,
 Teheffen választást,
 'S gondollya a' futást
 'S tudgya mit tehet fegyver,
 Mert restség mindenben,
 Hadban kiváltképpen
 Nagy ártalomban kever.

§ 5.

Első boszszú Próbál,
 Második meg-utál,
 Visgállva tehetséged:
 Harmadik érkezik,

67

Ve-

Veled ellenkezik,
 Lesz nyilván ellenséged,
 Mert szálonna addig
 Marad éppen meddig
 A' kést hozzá nem fened.

§5.

A' kételenségnek,
 Es ősztondózásnak
 Nagyob ereje vagyon,
 Hogy sem okoságnak,
 'S akar melly tanátsnak,
 Bár ugyan jót akarjon,
 Kiváltképpen hadban,
 Höl időt gyakrabban
 Nem válogatsz szabadon.

§7.

Nem az éles fegyver,
 Ellenség vért kever
 Sik mezőben a' hartzon,
 Nem emberi erő,
 'S maga hitt vakmerő
 Emel Zászlót a' sántzon,

De

De csak az egy Isten,
 A' ki mind ott, 's itten,
 Segit vizen, 's szárazon.

§8.

Esz, fegyver, és érték,
 Es a' három festék
 Mindent ki ábrázolhat,
 Békeség 's háború,
 Nálja egyarányú,
 Mindenhez hozzá juthat:
 Ellenséget el-űz,
 Meg-győz 's rab szijra fűz.
 Mindenem triumphálhat.

§9.

Iffiantan erőddel,
 'S vénségedben eszszel
 Elhetz mint éles törrel,
 Tsak jóra foridtsad,
 'S gonoszra ne hajtsad
 El-tart borral, kenyérrel,
 Mind kettő kész költség,
 Kihez nem fér szükség

Ból-

Bóldogúlhatfz illy hirrel.

60.

Ne akkor hizlallyad
Lovad, 's abrakollyad,
Midőn hadban kell menned,
Kását addig fujjad,
Mig meg nem ég szájad,
Izetlen ki ne pökjed;

Mert ha meg-vér efső,
Tudgyad hogy már késő
Köpenyeget rád vened.

61.

Ne pengessed ijad,
Soká se irányzad
Ha akarsz varjat löni:

Mert hogy ha késődöl,
Sokáig tzűhődöl,
Más fogja mellyeszteni,
Nem mondom tzigányság,

De ollykor ravaszság
Tud modgyával használni.

62.

Nem

Nem azé a' madár,
A' ki utánna jár
'S meg-fogja hálójában,
Ökör-is szánt zabnak,
De adgyák azt lónak,
Szöke eszik polyvában,
Te-is notát dudolsz,
De másokat unfszólsz,
Hogy mennyenek a' tántzba.

63.

Nints nehezebb kenyér,
Annál kit kardal nyér,
A' vitéz, 's vérén veszi;
Gyakran omol ott vér,
Hafad, szakad az ér,
'S fejét prédára viszi,
Kintsét, és Jószágát,
Kedves szabadságát
Szerentsére fel-tézi.

64.

Szárnyon jár, és repül
Edesget és örül
Reménség biztatása,

Na-

Nagyon gyönyörködött,
Es örömmel éltet

Nyereség kívánása:

De ha fordúl vakra
Kotzka, 's nem a' hatra,
Jajt szerez változása.

65.

Nem tsak arany fénlik,
'Agyag-is tündöklik,
Midőn a' nap rá szolgál:

Nem mind pengő taller,
Ollykor tsak tiz fillér
Kit számvető fel-számlál,

Nem minden öröm jó,
Melly meg-mar mint kigyó,
'S utánna bánat talál.

66.

Mondgyák nagy vizekben
Hainak öregiben

Foghat ember horogra:

Igy nagy udvarokban

Nem szalma házokban

Mehetni uraságra,

Mert

Mert tsak történetből,
Es nem szokott rendből
Vak talált vólt patkora.

67.

Soha a' délszélből,
Vederbe boszszúból
Altal ne hágj akarva;

Ne mond jób ma tűzok,
Hogy sem holnap tulok,
Mert meg-bánod azt tudva.

Hogy hat ökör után,
Eke szarvát méltán
El-tarthatod dúdolvá.

68.

Ha kontzát meg-ötted,
Levét-is hörpentsed
Mert úgy mérik a' fontot,

Hogy egyenlő légyen,
Mert ha hibáz miben
Hozzá vetik a' lattot:

Edest keferűvel
Elegyitened kell,

'S úgy rágnod a' falatot. 69.

69.

Nem ad Sidó arra,
Ha mutatsz el-múltra
Jelen-valót á' ulla,

Nagyob az nem adó,
'S kisseb a' kívánó

Azt beteg-is fajnállya,

Mert a' mi vólt, 's el-múlt
'S talám ebre fordúlt,
Kalmár azt nem fontollya.

70.

Kedvetlen mértéked,
Ha ma jön tenéked
Hólnap más-is várhattya,
Mert szerentse, 's idő,
Mindenre jövendő

'S jóvaiddat ronthatya,
Vagy hogy életedet,
Es betsületedet

Kedved ellen forgattya.

71.

Sással fedett házban,
'S gyak-

'S gyakran nád hajlékban
Találsz tsendes nyugovást,
De friss Palotában
Szép kárpitos házban
Láthatysz nagy vízfza-vonást.
Mert nem szegénységért,
Hanem nagy értékért
Szerzenek kardoskodást.

72.

Hir postán menéssel,
'S hamar repüléssel
Szokott fokot hazudni,
Noha igazat-is,
Vízszont hamissat-is
Tud községközt hinteni,
Sohá nem aluszik,
Oda-is férkezik
Hol nem kellene lenni.

73.

Nem az akaróé,
Sem penig futóé,
Pályának el-nyerése,

Mert

Mert Isten rendeli,
'S egyedül viseli
Kinek meddig menése,

Ad a' kinek akar,
Mást meg porban takar,
Nyilván legyen tetszése.

74.

Az álhatatlan sziv,
Magának-is nem hiv
Máknak-is jár vesztére,
Kuvasz szénán fekszik,
De benne nem eszik,
Morog éhült ökörre,
Harang-is csak hirdet,

De maga nem mehet
Templomban a' Misére.

75.

Irigység olly dolog,
A' melly szivben bolyog,
Van maga gyötrelmére:

Mert kire ma dül 's fül,
Holnap arra szorúl,
Nints az-is öröme,

Ha

Ha más vesztén örül,
Maga belé kerül,
Lesz az-is férelmére.

76.

A' kőtség bírása,
Es igazgatója
Szükség adgyon jó példát;
Magát igazittsa,
'S életét jobbittsa,
Jó rendbe vegye dolgát;
Hogy alatta valók,
Fő, 's köz renden állók
Ditsirjék hivatallyát.

77.

Mostani igazság,
Abrázolt ravaság
Hasonló pók hálához,
Kit el-szaggat bogár,
Muskának erős zár,
Szegénység ejt bíróhoz,
Kis ort kemény vas láncz,
'S nagy latrot pedig tántz

Kötőz

Kötőz akasztó fához.

78.

Igaz törvényt ne ronts,
'S jó rendtartást ne bonts,
Ha kívánsz uralkodni:
Régi fel-hánt határt,
Mellyet az ősd járt
Ne engedgyed bontani:
A' hamist gyűlöllyed,
'S az igazt szeressed,
Ha akarsz fokot élni.

79.

A' meg-kötöztetett,
'S fogságra vettetett
Embernek az mentsége,
Nem tsak haszontalan,
De ugyan oktalan
Bírónál könyörgése,
Mert bírót vádolni,
Es nem tanítani
Láttatik az beszéde.

10. Sze-

80.

Szerentsétlenségnek,
'S számkivetésnek
Nints kedveseb hazája,
Mint az vadon erdő,
Mifisza, barlang, 's mező
Az hol senki nem láttya,
Régi boldogságát,
Volt, 's költ állapottját
Hogy többé ne ohajtsa.

81.

Nyomorúlt embernek,
'S gonosz életnek
Ártalmas hízelkedni,
Bár legyen vak, vagy hat,
A' mit idő hozhat
Hasznosfab meg-mondani:
Hogy az irigységet,
'S alá áfot vermet
Tudhassa el-kerálni.

82.

A' tömlőtzi rabság,

H

Nem

Nem csak nyomorúság
De nehezebb halálnál,

Mert egyszer meg-halni,
Hofzfú kintól válni
Könnyebb sőt többet használ,

Hogy sem csak finlódni,
'S azon fopázkodni,
Hogy szabadsága másnál.

83.

Barátság kötele,
'S egymáshoz hitele
Igaz tanáts fereleme,
Sőt a' törvényben-is,
Még súlyos igyben-is
Nem férhet veszedelme:

Mert a' szereteinek,
Es hitetlenségnek
Ninten semmi gyötrelme.

84.

A' mély gondolatok,
Es szívbeli titkok
Tanátsal erőfödnek,

Hadak

Hadak vezérlése,
'S népek intézése
Nagy gondal viseltetnek;
Nyelv igazgatása,
'S annak zablázása
Van kezében Istenek.

85,

Keseredett szível,
'S meg-bántódott üggyel
Ha meg-átkoz valaki,
Félly meg-halgattatik,
'S panaszban vétetik,
Mert okot adott néki,
Hadgya az Istenre,
Nintsen más fegyvere
Nem fogja pártját fenki.

86.

Néked esedőket,
'S otalom kérőket
Meg ne utálljad soha,
'S ne inkább féltienek,
Hogy sem betsüllyenek

H 2

Ne

Ne modgyák vagy mostoha,
De kegyességedért
'S másokkal tölt jóért
Ditsirtefsél mindenha.!

87.

Nem jó erőszakkal,
'S tsalárd hamis szókkal
Másokat meg-bántani,
Ha te mit nem szeretsz,
Abban miért eredsz
'S kívánsz másnak ártani,
Mert mi néked fájhat,
Másnak-is az árthat
Téged-is fog rontani.

88.

A' tisztefséges kár,
Nagyobb haszonnal jár,
Ektelen nyereségnél,
Noha meg-fzomorít,
De viszont bátorít
Nem-is vádol Istennél,
De a' ragadomány

Vala-

Valamennyi, és hány
Gyűlöltet embereknél.

89.

Bóldogtalanságot,
Melly nyakadra hágot
Azt bekével szenvedgyed,
Hogy ha nem szenveded,
'S bekével nem tűred
Bottal nyomát se verjed,
A' mig penig el-jön
Nem az után későn
Annak eleit végyed.

90.

Mások veszedelmén,
Botlásán, 's el-estén
Bóldog szokott tanulni;
De reménség olly gyors,
Nem fél mit hozzon Sors,
'S nem tud attól rettegni,
Hogy szoros a' kaptza,
'S majd hátán lesz páltza
Azt nem tudgya el-hinni.

H 3

91. Há.

91.

Háládatlan világ,
 Jótétedért-is rág,
 'S gerjeszt ellened tüzet,
 Hogy ha téfsz kivél jól,
 Még érette meg-fzól:
 Erdemessen nem fizett,
 Mert jól tett helyében
 Innod sem hágy vizben,
 Hanem posványba vezet.

92.

Nem mindenkor hasznos,
 Ollykor inkább káros
 Szeget szeggel ki-verni;
 Mert bocsfzút harraggal,
 Vagy fűtők vonással,
 Nem jó gyakran követni;
 Ne tartsd nyereségnek,
 Hanem vak vetésnek
 Eben gubát tserélni.

93.

Hasznos rabotának,

Jutal-

Jutalmas munkának
 Fáratsága nem nehéz,
 Mert ki jól vét ágyat,
 Talál nyugodalmot
 Annak álma édes méz,
 De reménység alatt,
 Nehéz a' szolgálat
 Gyakran pénze benne vész,

94.

Pénteki vig tántzot,
 'S meg-evett malatzot
 Vasárnapi bú talál.
 Mert szép idő után,
 Nagy menydörgés postán
 Nyomorúsággal táplál,
 Az illetlen öröm,
 Leszsz keferű ürmöm,
 Sok jajt fejedre számlál.

95.

A' szó sebbe nem fér,
 Villamás meg nem tér
 Repül nints rokontzája,

H 4

A'mi

A' mi volt, és meg-lelt,
 Visza az nem térhet
 Mert szemérmes ortzája,
 Így el-lőtt nyil vasa,
 Nem vonatik visszsa
 Mert romlana páltzája.

96.

A' ki szegény, 's kevély,
 Az a' beteg személy
 Tsújsja lehet mindennek,
 A' ki gazdag fősvény,
 Igazán jövevény
 Fia sovány életnek,
 A' ki vén, 's parázna,
 Latorságnak vászna,
 Pazarlója pénzének.

97.

Ne verjed dió fád,
 Melly bőv gyümölsőt ad,
 Sőt töréstől őrizzed,
 Mert szelid intéssel,
 'S nem páltza veréssel

Go-

Gonoszt jóvá teheted:
 Veszsző árnyékával,
 Nem tsak zabolával
 A' fő lovat térithed.

98.

Az olajt a' tűzre
 Ha öntözöd, 's szenre,
 Sebessebb langot ereszt,
 Haragot boshfzúval,
 Ne gyútsd kemény szóval,
 Mert ollykor romlást terjeszt
 De engedelmes szó,
 Mint jó étket a' fő,
 Szokot ízire gerjeszt.

99.

A' parányi tsupor,
 Kitsiny tűznél fel-for,
 Bár ne légyen nagy langnál,
 Istentelen harag,
 Kit boshfzúság farag,
 Nem hoz egyebet kárnál,
 A' tisztesség pedig,

H 5

Meg

Meg-betsúltet fottig,
Jobb a' káposztás hufnál.

100.

Boszfzság olly dolog,
Szüntelen tsak lobog
Siet boszfzú-állásra:
Ertekét prédára,
S életét kotzkára
Veti, nem néz kárará:
Hogy ha kevés az-is,
Még szegény lelkét-is
Adgya a' kárhozatra.

101.

Természet hajlandó
'S mindenre vágyódó
Jár, 's kerül minden bokrot,
A' szokást neveli,
'S tilalmat kerüli
Vészen gonofzra okot,
Hogy ha engedsz néki,
'S nem lesz kemény féki,
Talál vesztetre módot.

102.

102.

A' gonofzért jóval,
'S haragért szép szóval
Tanuly eleget tenni,
Boszfzság tételért,
Es kár szenvedésért
Ne kívány kardoskodni,
Ha kinek árthatnál,
Es kárban hozhatnál,
Tudgy annak meg-engedni.

103.

Ki vermet ás másnak,
Még-lássa magának
Ne legyen koporsója,
Mert ki baráttyának,
Vagy attyafiának
Lészen hamis vádlója,
Maga nyaka szegik,
'S mélylyeb kútban esik,
Légyen mások példája.

104.

Minden romlás előtt

H 6

A 26.

A' kevélység felhőt
 Dagaszt ember szivében,
 De az eset után,
 Noha keső osztán
 Vészi magát eszében,
 Hogy isten elméjét,
 El-vőtte volt, 's eszét
 Ne maradjon büntelen.

105.

A' szerentse pörög,
 Es kintsével tsörög,
 Szem bé-kötve ugy lézeng,
 Igér gyakran gyöngyöt,
 De ad béka követ
 Adománya tsak kereng,
 Triumpháló szeker
 Meg-fordúl, 's földhöz vér,
 Vilzont a' porban fetreng.

106.

Botskorban keregni,
 Tsismában költeni,
 Elék betsületedre:

Paputs-

Paputsban kezdeni,
 Mezidláb végezni
 Lészen nehézségedre:
 Mert keserves inség,
 Az utolsó szűkség,
 Hatalál vénségedre.

107.

A' ki nem tud túrni,
 Nem tud uralkodni,
 Bár ne mennyen Udvarban,
 Mert a' nyomorúság,
 Oskola, 's tanúság
 Meg-tanít dolgaidban,
 Keveset költeni,
 Es fokát foldozni
 'S ugy élhed ez világban.

108.

A' nyomorúságot,
 Es fanyarúságot
 Azok tudgyák szenvedni,
 A' kik tsendességgel,
 's tűrő békefességgel,

H7

Azt

Azt el-tudgyák fedezni;
Mert az őszton ellen,
Rugodozni fennyen
Artalmadra fog lenni.

109.

Egy szál-fa nem erdő,
Bár légyen az fenyő,
Nem mondatik ligetnek,
Talyiga, nem szekér,
El-vonnya egy őszvér
Kitsiny terh hat ókörnek,
Egy ember csak egy szám,
Nem férhet rá több hám,
Meg nem selet kettőnek.

110.

A' béles fűtéshez,
Es az Uri névhez
Sok eszköz kívántatik:
Mert Ur nufzt subáról,
Nem tzondra gubáról
Méltán Urnak mondatik;
Es nem egy bérestről,

sok

Sok Udvari népről
Udvára ditsirtetik.

111.

Titulussal élni,
'S jószágot nem birni,
Igen tsekély méltóság,
Mert nem tituluson,
Sem tzifrán járáson
Tetfzik - meg az uraság:
Igy szólót el-adni,
Es pört vásárlani
Nagy, ostoba bolondság.

113.

Mikor jóvedelmed,
Lészen csak egy pénzed,
'S többet költesz kettőnél,
Akor kezdez fázni,
Mikor fogsz nyújtózni
Killyebb rövid leplednél,
Mert edgy kettő hiján,
Nintsen igaz számán,
Volt a' tékozló kéznél.

113.

Ha érteked vagynn,
 Ne engedd szabadon,
 Másnak bírni éltedben,
 Jobb tülled várjon más,
 Hogy sem te nyavalyás
 Kolduly mástól kenyérben:
 Mert nyomorúlt dolog,
 Az hol panasz forog,
 Sajátodnak kertében.

114.

Ha bírsz gazdagsággal,
 Ugy vesd számot azzal
 Ne légy néki szolgája:
 Mert ha te tőle vársz,
 Nem lesz ur, 's hogy ha jársz
 Utánna, hanem rabja,
 Azert jobb te költsed,
 Hogy sem mástól féltsed,
 Hogy más el ne prédállya.

115.

Náladnál nagyobnak,

Es

Es hatalmassabnak,
 Ne add márhádat költsön,
 Mert farkas malatzot,
 Nem láttád, 's hogy kontzot
 Nyálazatlan el-ejtsen,
 Így ha Urral perelsz,
 Tsak hamar táskát lelsz,
 Inkáb távul felejtsen.

116.

A' nagy lakadalom,
 Tzúfoló jutalom
 Sopánkodó tékozlás:
 A' pompás temetés
 Tsak pénz vesztegetés'
 Szántszándékkal kárvallás,
 Hadakozó költség,
 Ez immár ditsőtség,
 'S bőltseknél-is javallás,

117.

A' szegénység aláz,
 'S virtust nem koronáz
 Erdemed le-tapodgya,

Bár

Bár légy vitéz, okos,
Gyors, és alkalmazatos,
De szűkséged el-nyomja:

Mert nem az érdemre;
De teli erfényre
Perdül a' kotzka hatra,

118.

Vitézlő kőtségnek,
'S hadbéli embernek
Az a' kedves hazája,
Szerentse kedvének,
'S nem maga kényyének
Akarattyát hol láttya,
Ott van nemzetsége,
Es ismeretsége
Az hol földgyát talállya.

119.

A' vitézlő kőtség,
Es hadi erőtség
Akár hol-is útát nyit,
De kétségben eset,
'S árnyéktól ijettet,

Vár,

Vár, sem fegyver nem segít;
Kis hirtelenséggel,
'S hintegető hirrel
A' félsz túnyát el-remit,

120.

Tsak légyen érteked,
Bár ne légyen eszed
Ültetnek felső poltzra,
Szolhatfz gyermekmodon,
Neved lesz Salamon,
Vigyáznak tanátsodra;
Fejért feketének,
Feketét fejérnek
Festhetfz akaratodra,

121.

A' ruha éketség,
Pénz pedig tisztettség
E' mostani időben.
Hogy ha ez hiános,
Magad sem vagy hasznos,
Alig eszel kenyérben,
Mihez Virtus nem fér,

Eza'

Ez a' kettő rá ér,
Es mosdat leg elsőben.

122.

Természet folyása,
A' kints kívánása;
Noha igen félelmes:
Jó lelki isméret,
Hamis pénzt nem szeret,
Mert léleknek férelmes,
Mert kintset szerzeni,
Tartani, 's őrzeni
Eletnek veszedelmes.

123.

Beteg fokat kíván,
Egészséget híván,
De kevészt nyér azokban,
Mert méznek kevesse,
De nem a' felesse
Adhat jó ízt szájadban,
Háját-is el-rejtik,
Szegre fel-függesztik,
Az éb ne egyék abban.

124

124.

Ki akar jádzani,
Nem kell álmodozni,
Pénzét el ne veszesse:
Mert szemefnek való
Aratáskor farló,
A' kezét meg ne melle,
Kováts-is tart fogót,
Mikor tsinal patkot,
Magát meg ne égesse.

125.

Szén-égető tőkét,
Es nem szalma kévét
Nézdegel az erdőben,
Matska-is egérrel,
De nem a' medvével
Almodik kementzében,
Kinek mihez kedve,
Ott akad-meg szíve,
'S arra tzeloz mindenben.

126.

Nints semmi bőltesesség,

Es

Es gondolt efzeség.
 Az Ur tanátsa ellen,
 Noha el-rendeli,
 Az ember, 's intézi
 Dolga miképpen kellyen,
 De Isten vezérli,
 'S egyedül viseli
 Uttya mikent, 's hogy meñyé.

127.

A' maga el-hitség,
 Esztelen kevélység
 Térít szégyen vallásra,
 Ha ez ilyen botlik,
 Hidgyed nagyot esik
 Majd nem méltó szánásra,
 Maga bolondságát,
 'S akarva lett dolgát,
 Nem-is kenheti másra.

128.

Ki bogár után jár,
 Gyakran követi kár,
 Süllyed, 's gázol a' sárban,

Ha

Ha indul-is vizre,
 De nem viszen kéfzre,
 Ott-is maradhatz szomjan,
 Azért Vén tanatsa
 Jóbb sem iffú gántsá,
 Mert igazit jó karban.

129.

Az ebet szöriről,
 Szamárt fűleiről
 Könnyen meg-ismérhetni:
 Embert erköltséről,
 'S maga viselésről
 Bizvási meg-itilhetni,
 Ha érdemli jóbra,
 'S ha nem méltó, balra
 Az ollyat keil iltetni.

130.

Pokol, 's veszedelem,
 'S feneketlen verem
 Meg nem elégedhetnek,
 A' vándorló elme,
 Es az ember szeme

Illyen telhetetlenek:
 Mint a' vizi-korság
 Halálos szomjúság
 Kornyadozó betegnek.

131.

Maga kényyén járó,
 Mint a' sebes ráró
 Szabadság méltósága:
 Nem ismér rabságot,
 'S nem fizet birságot
 Magános urasága,
 Mert kinyes akarát,
 Mint futó agarat
 Ugy hordoz mulatsága.

132.

Kedvesen halgattyák,
 Ha mások állattyák
 Szabadságnak óltalmát:
 De kevesen vadnak,
 A' kik az ollyannak
 Segitenék hatalmát,
 Ki ki firos kontzról,

Más boros palatzkról,
 Félti el-vonfszák orrát.

133.

Udvar habzó tenger,
 Mély örvénybe kever,
 Ha nem tudtfsz kizelkedni,
 Gyakran más notáját,
 Es szokatlan tántzát
 Kedvetlen kell ugrani;
 Tökéltelenséggel:
 Sok tsél's tsap befzéddel
 Kell grátiát keresni.

134.

Iób gonosz esetet,
 'S szerentsétlenséget
 Embernek el-szenvedni,
 Hogy sem álnokságot
 'S hamis tsalárdságot
 Pirúlva szégyenleni:
 Mert sok fortély után,
 Betstelenség méltán,
 Fog tégedet üldözni.

I

135.

135.

A' virtus tűréssel,
 'S erős reménléssel
 Erdemel ditsiretet,
 Mert a' szabad tűrés
 'S kétséges reménlés
 Tsak Nemes vért illethet.
 Mert könnyen szenvedni
 'S kétséggel mit várni,
 Hozhat jó nyereséget.

136.

Sok álom szakasztást,
 Törődést, 's udvarlást
 Tűrve nyeg az magában,
 A' ki más asztalán,
 'S nem maga tányérán
 Akar enni a' kontzban,
 Mert a' kötelesség,
 Nem leg kisebb inség,
 Ki van más birtokában.

137.

Nem mondom uraság,

De azért bóldogság
 Ki lakhatik házánál,
 Bár füstös légyen-is,
 Es sással fedett-is
 Jobb más palotájánál,
 Ki ha azt nyerheti,
 Magával hiteti
 Nints jobb étek tornánál.

138.

Az út közönséges,
 De a' győzedelmes
 Járhat rajta bátrabban,
 Mert nem a' félénk szív,
 De a' ki bátor, 's hiv
 Mehet a' tilalmasban,
 Lám farkast hurittyák,
 'S gyakran rijogattyák,
 Még-is el-kap juhokban.

139.

Farkas ha koplal-is,
 Nem tserélne még-is
 A' kalmárok ebével:

I 2

Eb-

Ebnek vas lántz nyakán,
 Kötve szekér farkán
 Noha lakik jó lével,
 Farkas úr magának,
 Örül szabadságnak
 Ritkán ütik veszfzövel.

140.

Reménség ha rád néz,
 Edesb hogy sem nád méz
 Biztat jövendő jókkal,
 Karón varjat mutat,
 'S igirettel untat,
 Hogy mindent ad marokkal,
 De ha meg-kezd tsalni,
 Akkor fogsz te falni
 Mérget teli torokkal.

141.

A' boszfzú-állásnak,
 'S dühött haragjának
 Tanátssa veszedelmes,
 Rosz feslet életnek,
 S lelki isméretnek,

42.

Tanója nem hiteles,
 Még olynak szava-is,
 Bár volna igaz-is
 Bizonyosága kétséges.

142.

Soha nagy Urakkal
 Tseresznyét marokkal
 Te ne egyél egy tálból,
 Ha csel szépiiben
 Efel irigységben
 Rád lövöldöz magvából,
 Ha tsontot nem ront-is,
 Jelt hágy rajtad még-is,
 Hogy nézd mászfzor távolyról

143.

Nem jól boszfzúúságra,
 Brakat, 's haragra
 Senkinek ingerleni,
 De hogy ha tselekszi,
 Tanátslom hogy meszfzi
 Igyekezzék kerülni,
 Mert nehéz kő kertben

13

Kedv

Kedv 's akarat ellen
Urakkal tántzot járni.

144.

Nagy Urak szerelme,
'S kedveknek öröme
Jár gyakrabban nyúl hátán,
Melly hol egyszer nyugszik
Mászor ott nem fekszik,
Nyomot sem hágy az hantón,
Igy az Urak kedve,
Egyszer vólt nevetve
Mászor veretett nyakon.

145.

Szolgád fizetését,
'S meg-érdemlett bérét
Meg ne tartsad magadnál,
Hogy meg ne átkozzon
Vagy kárban ne hozzon
Inkáb mondgya vólt Urnál,
Mert bocsfú állást kér,
Meg-tartott igaz bér
'S yádol mindenkor másnál.

246.

146.

Ha ki az Urához,
Avagy hazájához
Hivségét meg-mutattya,
Minden több jóságit,
Es egyéb virtusit
Ezzel fellyül haladgya,
'S győzedelmi pálmát,
'S Laurus Coronáját
Méltán meg-kivánhattya.

147.

Igaz hivségedben,
'S kötelefségedben
Légy áthatatos fottig;
Mert az árúltatás
'S áruló habozás,
Noha jól tart ideig,
De áruló maga.
Nem lesz kedves soha
Bár élylen akár medig.

148.

Tűz azt melegiti,

14

Ki

Ki közel érheti
 Nem ki távol mutattya,
 Ki farkallya Urát,
 Inkább vészi hasznát
 Mert méz magát nyalattya,
 De ki rosz magának,
 Nem lehet jó másnak
 Szolgát az út választya.

149.

A' praktika kettős,
 Ki nem érti ag nős,
 Bir az edgyűgyű szível.
 Mert tsak maga fákját,
 'S nem mások kosárját
 Alnok tölti eperrel,
 Az hárt akkor hantya,
 A' mikoron láttya
 Teli vagyon mezgével.

150.

Ne örüly bitangnak,
 'S hamis majorságnak,
 Melly tsak kedved gerjeszti,
 Száz

Száz igaz pénz között,
 Egy hamissan gyűjtött
 Többit-is meg-emészti:
 Mert Esopus ebe
 Arnyéknak örülve,
 A' kontzot-is el-veszti.
 151.

Gazdag ki forsával,
 'S érteke javával
 Panasz nélkül meg-nyugszik,
 De nyomorúlt, a' kit
 Fősvénység meg-vakít,
 Sorsával nem elégzik;
 Mert ki usorával,
 Keresi-záloggal
 Tsendeffen nem aluszik.

152.

Hamar gyűjtött marha;
 Ollyan mint fűz moha
 Hirtelen kevesedik;
 Mert hamis marhája,
 Őszve gyűlt aranya
 15

Az.

Az igaznak tartatik,
De a' kezi munka
Bár gyűllyön halomra,
Nő, terjed, 's szaporodik.

253.

Ebül gyűlt szérdéknek,
'S hamis kerestetnek
Prédára kell oszlani,
Másod 's harmad izig,
Rosz bintangnak addig
Hellye sem fog látszani,
Mert átok fiakra
Hamar jön, 's annyokra
A' kik fognak köldülni.

154.

Igazat semmi kár,
Tódúllyon reá bár
Meg nem szomorithattya,
Kivánsága el-jön,
Ha lészeneis későn,
Kedvét meg-vidámittya,
De az Istentelen,

El-

El-esik hirtelen,
Mert vétke meg-vakittyá.

155.

A' ki tulajdonát,
Es igaz marháját
Osztya a' szegényeknek,
Inkáb gazdagodik,
'S jöbben mohosodik,
Nints hija értékének,
De kik másét lopják,
Köborollyák 's fosztyák,
Nagy szűkséget szenvednek.

156.

Midőn szidalmazod,
'S a' szegényt tongálod
Káromlod Istenedet,
Ha penig ruházod,
Szűkségét táplálad,
Tiszteled teremtdet,
Mert az alamisna,
Lesz usora haszna
El nem rejti bérédet.

16

157.

157.

Nyomorúságában,
Nem boldogságában
Barátod látogassad,
Te tanátsod jeles,
Nem gyönyörűséges
Légyen, kivel biztassad,
Mert a' hízeltetés,
Hazug intselkedés
Akár hönnet fordítsad.

158.

Holjo szivel látnak,
Ott meg ne unnyanak
Vifely gondot jól arra,
Mert ha ma itatnak,
Holnap nem kínálnak
Találsz bé-zárt ajtóra,
Azért nem mindenkor,
De tsak idejekor
Járhat sz a' pap fajtyára.

159.

Mint mely a' ruhának,

Es

Es féreg a' fának
Ugy árt bánat szivednek,
Mert búfulás fáraszt,
A' gond pedig bágyaszt,
Sérelme-is lelkednek,
Tsontod hasogattya,
Velödet szárasztja,
'S gyilkossá élettednek.

160.

Nem annyira hasznát
Mint élete hoszfát
Ember nézi mindenben,
Ezért gyakran izzad,
'S haja szála borzad
Maradhaszon életben,
Leginkább éltéjért
'S meg-maradásáért
Ki, ki, aggik lelkében.

161.

Nagy hasznot kitsiny kár,
Erdegellyen-is bár,
Azzal el-nem fegyattya,

17

Kis

Kis patak tengerben
 Follyon bár szüntelen,
 Ugyan meg nem árasztja,
 De apró fövenyet,
 Nagy árvíz el-lephet,
 'S végre szélyvel oszlattya.

162.

Mondolás bélelnék
 'S téjfeles lepénnék
 Ha mindenét fel-vetnéd,
 Sok költséggel lenne
 Nem-is ennél benne
 Tsak vajatlan meg-süténéd,
 Mert a' rest többet jár,
 Fősvént érhet több kár,
 Ha panaszszát értenéd.

163.

Nem léfzen gazdag dús,
 A' szemérmes koldús,
 Ritkán esik kalátsban,
 Mert néma gyermeknek,
 Es meg-kötöt nyelvenek

Nints

Nints értelem szavában,
 Súlt galamb nem repül
 A' tűz helyen kívül,
 Senkinek-is szájában.

164.

Ajándék marhának,
 Nints odva fogának
 Kiért el ne vehessed:
 Hol adnak malatzot,
 Ott ne tarts tanátsot
 Azt miképpen mellyeszszed,
 Hanem mindgyárt sákkal,
 Es azután nyárfal
 Forgolódgyál hogy fűssed.

165.

Adott jót felejtse,
 S panaszban ne ejtse,
 Ha kinek jóval vóltál,
 El-vőtt jóról pedig
 Emlekezzél holtig,
 Haladás mutatással,
 Ha adsz, adgy jó-szível,
 Ha kérsz, vedd jó kedvel,

Hogy meg ne utáltassal.

166.

Nem árt az illy átok,
Es illetlen fitok
Melyre nem adtál okot,
Mert a' fzaamár rivás,
Es kuvasz ugatás
Mefszre érní nem szokott,
Gonosz jámborokért,
Hamis, igazakért
Mindenkoron adatott.

167.

A' szép tsorgó forrás,
Szemnek kedves látás
Az elmét újithattya,
Szép gyönyörű pásit
Melly ezer kedvet nyit
A' szemet hizlalhattya,
De igaz barátság,
'S meg-rögzött társaság
Eletét hozfszabittya.

168.

Sze.

Szeretet égő tűz
Őszve szerkeztett 's fűz,
'S edgybén kapszol két lelket,
Evez egy hajóban,
Lépik igaz nyomban
Tészén edgyé két szívet,
A' mit beszél nyelve,
Azt kívánnya szíve,
Terjeszszé jó hir, nevét.

169.

Régi barátodat,
Meg-ismért társodat,
Szerefd miként lelkedet,
Gyakorta ag lovon
Verik farkast agyon,
'S béléllhetik mentedet,
De mint déltzeg vad-ló,
Az új társ sem való,
Félben szegi kedvedet.

170.

Szeretőnek sebe
Nem idéz törvénybe,

Job

Jobb sem gyűlölő tsokja,
 Barátod mindenkor
 Szeret nem tsak olykor
 Midőn aranyad láttya,
 De Judás áruló
 Tsókjával ajánló,
 Rejtet mérgét mutattya.

171.

Atkozott szegénység,
 'S fogyatkozott szűkség
 Nem talál bátorságot?
 Mert a' szűkölködő,
 Majd nem-is illendő
 Ismérjen rokonságot:
 Hanem az Uraság, i
 Ajándék, 's méltóság
 Nevel atyafiságot.

172.

Szerentse erősenyét,
 'S álhatatlan kintsét
 Ha veled nem közlőtte,
 Tsendességben élhetz,
 'S töl-

'S tölle-is nem félhetz
 Hogy kedved nem nevelte,
 Mert ő szenyvett házból
 Szegény tárfaságból
 Minden közit ki-vette. |

173.

Prókátorra pered,
 'S új orvosra elted
 Ne bizd tellyeségesen,
 Lám Isten néked-is,
 Adott eszt, 's másnak-is,
 Dolgod viseld eszesen,
 Mert szemet követéstől
 'S lasnokat tzigánytól
 Nem vehetni nyertesen.

174.

Doctör a' nyavalyát,
 'S Prókátor a Causát
 Igen ritkán enyhíti,
 Doctör purgátiót,
 Másik exceptiót
 Ad, kívül nehezíti;

Igy

Igy egészségedet,
's minden értékedet
Gyanú perrel emészti,

175.

Mi nints okosságból,
Van a' kábaságból,
Nem-is leszzen állandó,

Minek nints ereje,
Annak nints gyűkere
Nem lehet maradandó,
Mert jégre metszett kép
Nem lesz sokáig ép,
Mert széltől-is olvadó.

176.

Embert nevetésén,
's hahota szerzésén
Itilheted bolondnak,
Ki minden beszédét,
Es tselekedetét
Meg-neveti magának,
Es tsak katzagástról,
Nem valami jóról

Ad-

Adhat tanátsot másnak.

177.

Egyfzeri dorgálás,
Vagy kemény ríjasztás
Többet használ okosnak,
Hogy sem száz vereség,
Avagy kemény inség
Általkodot bolondnak;

Mert bolond nem bárfont
Hanem hetes vászont
Erdemel tsuhájának.

178.

Hijában perfselni
Ebet, 's mellyeszteni,
Nem szalonának való,
Illyen az ostoba,
's tudatlan goromba
Ehez szintén hasonló:
Akár mint tanítsad,
Bár páltzával tsapjad,
Nem leszzen botból sarló.

179.

179.

Puha, 's henyélő test,
Ektelenséget fest
'S nevelője romlásnak:

Gonofzságnak vára,
A' köz jónak kára,
Fia a' torkoságnak,
Mint vér szopo nadály,
Vagy méh rontó harkály,
Oka sok latorságnak.

180.

Ha a' fzekér kenőt,
Avagy lépés veszfzöt
Forgatod a' kezedben,
Köntösödre ragad,
Szakálodban akad,
Kit le nem moshatz vízben,
Igy gonofz barátság,
Es lator tárfaság,
Motskol betsületedben.

181.

Ne fély a' kérkedő,

Tsh

Tsátsogó, 's fetsegő
Maga hányó tsél tsaptól;
Mert ollyannak nyelve,
Versengő fegyvere,
'S bizodalma ajtón tól,
Mint az eb tsak ugat,
De nem igen marhat,
Meg-ijedvén farkastól.

182.

A' korsót a' vizre
Addig hordgyák, 's jegre,
Mig tserepenként törik,
Igy ember lopásra,
Addig jár fosztásra
Véletlen fel-függesztik,
Mert az tudni való,
Vízben nem léfz haló,
Ki kerékre tartatik.

183.

A' lator erköltsnek,
'S rofz igyekezetnek
Sok ajándék sem elég,

La

Latornál nints vétek,
Semmit nem tart bűnnek
Patvar tartsa mint éltig;
Mint az éb a' Dunán,
Egyszer által úszván,
Kézfűl mászszor tengerig.

184.

Ördögnek ideig,
De nem azért fottig
Kell gyergyát-is gyújtani,
Náladnál roszszabnak,
Es aláb valónak
Olykor fokát kel tűrni,
A' jó egyyefiségért,
'S tsendes békefiségért
Sokat el-kel halgatni,

185.

Jobb más latorsága,
'S titkos tsalárdsága
Miat, embernek veszni,
Hogy sem félelmében,
Avagy ijettében

Gyar

Gyalázattal meg-halni;
Mert félénk harang szót,
Avagy gyász koporsót
Miként tud érdemleni.

186.

Ínkáb hidgy az ebnek.
'S meg-dühözt medvének,
Mint fetsegő embernek,
Mert az fene vadak,
Természetből marnak,
'S ártalmadra fietnek:
De hamissak szíve,
Nem ott jár hol nyelve,
Orozva emésztenek.

187.

Noha kitsiny a' bors,
Melegsége nagy, 's gyors
A' nagy babnál erősebb,
Az oktalan nagy test,
Ha félénk, 's ahoz rest,
Vasznál mivel tettetesb?
Mert nagy, 's tágas pajta,

K

Ha

Ha űres, és pufzta
Olnál mivel bõtsõffeb?

188.

Nem méltó az élni,
A' ki tsak henyélni
Szokott, mint az méh here:

Mert az hazájának,
'S köszönséges jónak,
Nem néz elő-mentére:

Nyárban tsak árnyékot,
'S télbe tsak lasznakot
Keres, könnyebségére.

189.

A' tehénnek tején,
Meg-tetfzik idején
Lefzfé túró bellőle,
Jó vásár-is estin,
Nyereség-is vesztin
Jelt mutathat környülle,

Igy virtus iffiúból,
Mint vas szeg a' fákból
Ki néz, hogy szól felőlle.

19

190.

Ha háborgattatik,
'S oknélkül bántatik
A' Nemzetes Nemes vér,
Nehéz azt kérteni,
Es meg-engesztelni
Mig magában meg nem tér,
Mert kigyó farkáért,
'S az el-vágásáért
Mindent mardos mihez fér,

191.

Dorgálás, és veszfzõ,
Tsak ne legyen késõ,
Jót nevel a' gyermekből,
Ne bõtsáfd szájára,
Mert bût hoz Annyára
Rofz szokott erkõltsébõl,
Fát-is mig fiatal
Hajthatfz akarattal.
Ha nem rögzõtt tõrsõkból.

192.

Bõldogtalan férfi,

K 2

Oly

Olly Attya, kit rosz fi
 Búval, 's gondal keferit:
 Hasznosb ugy meg-halnod,
 'S fi nélkül maradnod,
 'S el-törölned a' nevét,
 Hogy sem Istentelen
 Légyen, 's engedetlen
 Jobb ki-vájjad a' szemét.

193.

Jó erköltsel tellyes.
 'S jó hir nével ékes
 Vén embert meg-betsüllyed:
 Meg-fogadd tanátsát,
 Örizzed hagyását,
 'S jó intését kövessed,
 Ne illesd haraggal,
 'S ne bosszantsad tsuffal,
 Meg ne átkozzon téged.

194.

Miképpen tisztelted,
 Atyádat 's betsülted,
 Azont várjad magadra,

Mert

Mert Atyád írása,
 'S Anyád átkozása
 Ostorot hánhat nyakadra,
 'S hol nem fog visketni
 Ott fogod vakarni,
 'S nem lesz birád fiadra.

195.

Gyermeknek játéért,
 'S özvegynék írásért
 Ne süvegely te soha,
 Mert gyermek játékkal,
 Az Aszszony írással
 Fizet miként mostoha;
 De szolgálj te ollynak,
 Hogy fáradságodnak
 Légyen haszna valaha.

196.

Minden ujság kedves,
 Az ô penig reves
 Verik a' sűb vásárra,
 Uj szita függ szegen,
 Az ô hever földön,

K3

Tsak

Tsak nem-is téfzik póltzra,
 Noha az ő bortól,
 Jobban, hogy sem mástól,
 Mehetsz az ugró tántzra.

197.

Szerelem, és a' bor,
 Kiben ez kettő forr,
 Nintsen ott nyugalom,
 Mert edgyik szivedben;
 A' másik elmédben
 Hatalmazott hatalom:
 Mint kettő égő tűz,
 Kedved ellen hajt, űz;
 Ezek vége fir, 's halom,

198.

Nem lát a' szerelem,
 Nints nálla értelem
 Nem néz Iffiat, sem aggot,
 Bolyogva kit talál,
 Ottan kedve meg-száll
 Véle Diánát láttat,
 Mint a' torma fereg,

Nem

Nem rija hogy méreg,
 Hanem mezben harapott.

199.

A' nőfő legénynek,
 'S kintses erfényének
 Nagyobb hire sommánál,
 Férhez menő lyánnak,
 'S drága ruhájának
 Több szekrénye számánál,
 Mert petsenye fűsti,
 Nagyobb szokott lenni
 Mindenkoron magánál.

200.

Ha feleséget vész,
 Bútól űres nem lesz
 Fonnyadsz, száradsz mellette,
 Orát-is hogy ha vész,
 Hidd nyughatatlan lesz,
 Kell lenned környölötte;
 De mikor versz Papot,
 Fel-jedzed az napot
 Mert lesz gondod érette.

201.

201.

Házafok szerelme,
 'S egyenlő értelme
 Nints a' kendett ortzában;
 Mert a' nagy pipeség,
 'S a' kendőzött szépség,
 Vénust vadász másokban,
 De tökéletesség,
 Es szemérmetettség
 Foglal szívet magában.

202.

Beteget gyöngy vízzel,
 'S bágyattat gyors kézzel
 Segítvén gyógyíthatnak,
 Rabok vas békókból,
 Lintz, és kalodákból
 Sokan szabadúlhatnak,
 Rögzött serelemből
 'S bölond szerelemből,
 Ezre ritkán hozatnak.

203.

Szép afzszony, és jó bor,
 Igen

Igen meg-hitt jámbor
 Embert, kíván őrzésre,
 Mert az afzszony gyarló,
 Engedelmes, 's hajló
 Hamar felel kérdésre,
 Bor-is kívánatos,
 Nem kell hozzá lantos,
 Al költsot tart pintzédre.

204.

Nem kell ottan czégér,
 Hanem torok, 's hébér
 Az hol jó bort kezdenek,
 Mert bort nem czégérrül,
 Hanem jó izirül
 Az kertsomán ditsirnek,
 Lyánt sem kofzorúért,
 De a' jó erköltsért
 Leg hamarébb el-vesznek.

205.

Fazekat kongásán,
 Az ôkrôt vonásán,
 Válogattyák vásáron,

K s

Lyánt

Lyánt vak szerentsére,
 'S ditsirt reménségre
 Szerzik költséges árron,
 De ha fog hibázni,
 Akkor fogsz te fázni,
 Lepled rugta ágyodon.

206.

Tsalárd a' kedveség,
 Hivságos a' szépség,
 Noha tűnik fzedmedben:
 Urát féltő Afzszony,
 Mint a' drága bársony
 Marad ditsiretiben:

De a' gonosz afzszony,
 Mint a' hetes vászony
 Szapállást vár mindenben.

207.

Örökség, 's majorság,
 Ház, 's minden gazdagság
 Maradnak az Attyoktól,
 Az okos feleség,
 Es jámbor segítség

Ada-

Adatik tsak az Urtól,
 Es ha olyra találsz,
 Sok napokat számlálsz,
 Ment vagy világi butól.

208.

Jaj annak az háznak,
 Hol tehén bikának
 Jármot vethet nyakában,
 Tsak példa a' bika,
 Afzszonyokban ritka
 Mely nem szőne bordában,
 Hogy nyergellye Urát,
 'S félre tegye kontyát,
 'S járja tántzot szomszédban.

209.

Egy nyakon ütésből,
 Vagy artzul verésből
 Történik üstök vonás;
 Olykor tsak egy tántzból,
 'S tréfálódó szóból
 Léfszen házaság rontás,
 Hanem zárjad addig,

K 6

Ístállodat medig
Nem esik a' ló lopás.

210.

El-rejtett jót, kintset,
'S gonosz feleséget
Elmédből ki nem vethetfz,
Mert mind kettő olly gond
Kit a' nyelv ki nem mond
Mindeniktől epedhetfz;
Hanem ha rosz hidon
Lész, vagy nyúlászaton,
Akkor ha mit felejtethfz.

211.

Gonosz hir szárnyon jár,
Ló fűt, fenkit nem vár,
Előzi a' mentséget,
Jó hir későn téről,
Gyakran sülyed, 's merül.
Vele hordoz kétséget:
Bár volna igaz-is,
Rostáltatik úgy-is
Szerezzen irigységet.

212.

212.

Vén ember elméje,
'S az ifjú ereje
Verik meg-az hadakat,
Gyakran álnoksággal,
Es nem erő szakkal
Rontnak erős Várokat,
Mert az esz gyakrabban,
Mint kéz vadászatban,
Kötöz Oroslányokat.

213.

Erős az igazság,
Es az szép alízfönyság!
'S magát itató jó bor,
Ezek kik meg-birták,
Es földre tapodták
Fejedelmeket sokszor,
Gazdagság 's bőltesség,
Erő és vitégség
Nem bir ezekkel ollykor.

214.

Kár vitéz férfinak,

K 7

'S ke-

'S kegyes jó aszfzonynak
Meg-vénhedni üdőtől;
Kár a' szegény lónak,
Mint sebes folyomnak
Bénnulni utódéftől.

De így jár e' világ,
Mely tsak tündér hivság;
'S változo mindenestől.

215.

Kelletlen ott a' kints,
Hol jó egészség nints
Jaj fáj, tsak azt dúdollya,
Mert gyöngy, gyémánt 's
rubint,
Nem ad kedvet máskint
Tsak szemedet hizlallya;
De a' jó egészség,
Epp kéz, láb; 's békeféség
Bús lelket-is táplallya.

216.

Számkivetést tűrni,
'S gonosz hirben élni

Kefes

Keservefőb halálnál,
Az mardoso fűkség,
Kit szenved az vénség
Mind sullyotab azoknál,
Mert ez három dolog,
Már szokásból forog
Az embernek házánál.

217.

Kövön kigyó nyoma,
'S repülő fas úttya
El rejtetett látásban,
De az istü úttya,
'S el-tökélt szándékja
Titkosb őfveny magában?
Mert titkát ki tudgya,
'S rejtekét ki láttya,
'S kit fogad tanátsában.

118.

A' fris tetfzin szinnel
Ekes rósa reggel,
Mindent inditt örömré,
Koszorúja ékes,

'S aján-

'S ajándékban kedves,
Mélto a' ditsiretre,
De múló szépsége,
'S hervadó épsége
Bút hoz ottan szivedré. |

219.

As zengő méhetske,
'S gyapjatlán nyűvetske
Ha jút-is kemény télre,
Noha nem szánt el-él,
A' szűkségtől nem fél
Ki telet kikeletre,
Nem hágy hidd felejtve,
Az ki vagy teremtvé,
Tsak ügyed bizd Istenre.

220.

Sokat fárad vadász
'S ritkán szárad halász
Ugy keresi kenyerét,
Kapás nyes irtóvánt,
'S madarász lépet hánt,
Elleszthesse éhségét,

Az

Az arató eped,
Kaszás hevet szenved,
Tengethesse életét,

221.

Az gyomor éhsége,
Es kenyér szűksége
Mindent fel tud fontolni,
Okost, bolondságra
Jámbort-is lopásra
Gyakran szokott úntatni,
Mert ott van az inség,
Hól füveget szűkség
Kezd szitával földozni.

222.

A' fok új találmány
Ki tudná mennyi, 's hány
Mellyet az elme kohol,
Torok mélységéjért
'S kenyér szűkségéjért
Ember mindent ki-gondol,
Mert hijános érték
Nem lesz teli mérték,

To-

Torok jó hirt meg-motskol.

223.

Efznek hogy éllyenek;
Elnek, hogy egyenek
Sokan emberek közzül,

Mert soknak Istene,
Hasban rménsége
Van ditsősége ebből,

Ha szomju gégégjét,
'S el száradott inyét
Oltháttya borfos lével.

224.

Etel, 's ital álom,
Szükséges ez három
Ez világi életre.

Mértékelve hasznos,
Szükség kívül káros,
Ejt a' foka veszélyre,

Hoi jó mód tartatik
Ott fok jó adatik,
Hoz, kívánt egéjségre,

225

225.

A' mértékletesség,
Mint jó levegő ég
Hoz kedvet 's nyájaságot,

Mind Istent ditsírni,
'S egyéb dolgot tenni,
Nem reffell fáradságot,

Mert a' józan elme,
Eletnek szerelme,
Indit vig mulatságot.

226.

Részegség olly étek,
Kiből minden véték
Terjed egész világon,
Jó vitézeknek árt,
Rájok hoz bűt és kárt,
Mind történt Nagy Sándoron,
Ha Bacchus pohárát,
Gyakran töltöd, 's borát.
Gázolsz te-is ez uton.

227.

Az ki nyárban nem gyűjt,
Tél-

Télbe keveset fűjt
 Tiszta annak fazaka,
 Ritkán ül ebédhez,
 Semmit nem tész tűzhöz
 Nem penészfűl kaláttsa,
 Henyélésén morog,
 Hogy a' hafa korog
 Magára van panaszsa.

228.

Ektelen fővénység,
 'S rút telhetetlenség,
 Szörnyű vétek magában,
 Ki mint varas beka,
 Noha földben lyuka,
 Nem mér enni az porban,
 Sobrák embernek-is,
 Tsak zab kenyere-is
 Mézes falat szájában.

229.

Jobb egyfázraz falat,
 Bár ne egyél halat,
 Tsak lehefs tsendességben,
 De

De a' teli pintze,
 Rakot ház, pint, 's ittze,
 A' hol van versengésben,
 Nem élet, de halál,
 Hol annyi bú talál
 Oránként te lelkedben.

230.

Jól van annak dolga,
 Régi buza doha
 Kinek járja udvarát,
 Tavalyi szalmája
 'S meg-maradt szénája
 Ekesíti pajtáját,
 Van olynál bor árra,
 Nem kél az táskára
 Tsufztathattya botskorát.

231.

Jámborság ékesít,
 Szemérem tisztelit
 Magad jó viseléssel,
 Ruha szembény vesztés,
 Es külső tettetés

Pa-

Patikai festékkal,
Természetén kívül,
Ki szépségnek őrüi
Jele jár kettős szível.

232.

Sokan kapálással,
Vagy szép him varrással
Szoktanak vetekedni,
De az igazsággal,
'S Istenes jósággal
Nem tudnak dítsekedni,
Azért nem mivedet,
De jó életeredet
Fogják az fontra vetni.

233.

A' motskot mosással,
'S gyakran szapulással
Ruhából ki-veszthetni,
Igy a' bünt sirással,
'S igaz meg-bánással
Tudhatod el-törteni,
Es bódogulsz akkor,

Halá-

Haláloedhoz mikor
Leg közlebb fogsz járni.

234.

Nappali rettegés,
'S éjjeli rémülés
A' rosz lelki isméret,
Fél az álmotól-is,
Retteg a' széltől-is,
Tudgya bűnnel fertezett,
Ha valami mozdúl,
Vére benne posdúl;
Mert vétke romlást szerzett.

235.

Mikor törvénytől vársz,
Akkor jó úton jársz,
Nintsen abban rövidség,
Perlekedő társnak,
'S felebarátodnak
Ne légy azért ellenség,
Hanem csak causának,
Es Exceptionnak
Légyen abból gyűlölség.

236.

236.

Az ôkrôt a' szarván,
 Az harist a' szaván
 Gyakorta meg-foghatod,
 Embert szabad nyelvén,
 Jobban mint lépésén
 Beszédén nyomozhatod,
 Elméje hol járjon,
 Sziye mit kívánnyon
 Könnyen meg-rostálhatod.

237.

Parányi bimbóból,
 'S kisdet virágjából
 Nagy gyümöls nevelkedik,
 Alázatos sziv-is,
 Miként borostán-is
 Magassan emelkedik:
 Mert együgyű szivben,
 Nem kevély elmében
 Az Isten gyönyörködik.

238.

Alázatos szivel,

'S buz

'S buzgó könyörgéssel
 Meg-hatod az egeket,
 Az irgalmasággal,
 Es az igazsággal
 Meg-váltod az vétkeket,
 De álomtól félni,
 'S büntől nem rettegni,
 Nem találod ezeket.

239.

Hadak meg-verését,
 'S népek büntetését
 Isten maga forgattya,
 A' házaság szerrzéft
 'S két személy meg-kötéft
 Tsak egyedül mutattya,
 Királyi koronát
 'S ország birodalmát
 Kezéből osztogattya.

240.

Uram gazdagságot,
 Ne adgy, olly jószágot
 Hogy ellened dagadgyak,

L

öriz

őriz szegénységtől,
'S kolduló élettől,
Hogy másoktól ne lopjak,
Hogy az te nevedre,
Es idvefségemre
Hamis hűtőt ne szórjak.

241.

A' nyelv gonosz segyver,
Meg-ól, 's bűzben kever
Szabadgyában hol úszhat,
Őkör alatt borjút,
Holló fézfken hattyút,
Ha nintsen-is de, mondhat;
Igy bersülletedben,
'S érdemlett hiredben
Hamar földre tapodhat.

242.

A' meg-holt emberről,
Ne szolly éktelenül,
Hanem jobbitsd életed,
Gondold utánna mégy,
Költsönt felő né végy,

Mások

Mások nyelvét enyhítsed,
Ha vólt mi ráncorod,
Ellene, s' haragod,
Aztat immár feleítsed.

243.

Minden gyönyörűség,
Nyavalya, 's egétség,
All őt érzékenységből,
Ember alkotása,
'S. tagja formálása,
Föld, viz, ég és a' tűzből,
Kik kel hogy ha jól élsz,
Hofzszú üdöket érsz,
Mert életed ezekből.

244.

Az óra folyton foly,
Meg-nem észzi a' moly
Vallyon, ki határozza?
Kertben-is el-szárad,
Szép rósa, 's el-hervad,
Ki a' ki őltalmazza?
Igy ember el-tűnik,

L 2

Elete

Elete el-mulik,
'S teste földet halmozza.

245.

Az unalmas vénség
Izetlen nevetség,
Mert ég kedve körmére,
Kotzodás, 's irigység,
Benne a' fősvénység;
Fél juthat zab kenyérre;
Nints ott vigasztalás,
Tsak az álom látás
Patkóltat meszfeze földre.

246.

A' kigyó meg-újjul,
A' hangya szárnyásfúl,
Ha érkezik vénségre;
Szarvas meg-iffiodik,
A' fas le vetkezik
Nagy hoszfú esztendőkre,
Tsak ember nyomorúlt,
Romlott és meg-szorúlt,
Kitsiny 's rövid időkre.

247.

247.

űveg romló tserép
El-tart, és lehet épp
Száz esztendő múlva-is,
Az ember élete,
Ez világon léte
Bizontalan tsak ma-is,
Ha mára viradtál,
Holnapra bútsúzzál,
Mert indulhat sz tovább-is,

248.

Fő fájás szédelés,
Tsömör, 's hideg lelés
Fűvekkel üzettetik,
Az halál félelme
Szörnyű veszedelme
Meg nem előztethetik,
Virágos kertekből,
'S Grottás tó vizekből,
Meg nem orvosoltatik:

249.

Nihtsen semmi újság,

L3

Ha

Hanem minden óság
Mert volt el-múlt ődökben,
Vóltak, és el-múltak,
Kikrűl sokat szoltak,
'S vannak szó beszéd közben,
Ekképpen meg-lóttek,
'S meg-is történhetnek,
Es tsak így mennek végben.

250.

Gyors nyelv-is meg-némúl,
'S hamar elme tompúl
Visgálván az egeket,
De én nem más okból,
űdő meg-tsalásból
Szerzetem ez verseket,¹
Azért tsak úgy fejtse,
Hogy viszfza ne értsed
Ez homályos ígéket,

A2

Az Esztendőnek négy
részeinek mi voltáról.

1.

M Ost már minden újúl,
Vigad, örűl, 's vidúl,
Hogy tavaszi idő ér,
El-ment a' hó, dér 's tél,
Zöld pasit, vetés kél,
Vig minden haló, hegy, 's tér,
A' kert virágokkal,
'S mező harmatokkal,
Minden bánatot el-vér.

2.

Nyár párló időekkel,
'S tsattogó esőkkel
Gyakran kedvet változtat,
Bolha 's légy tsipéssel,
Szűnyog orr zengéssel
Nyugodalmat nem adhat,
Epesztő aratás,

L 4

K2

Izzasztó kaszállás
'Tsak árnyéket kívántat.

3.

Ősz szőlő gerezdel,
Szép sűrű képekkel
Az embert vidámittya,
Kővér, vad, 's madárral,
Meg-tölt pintze borral
Lankadt erőt újjittya:

Fáratsága hafznát,
Most vészti jutalmát
Midőn asztagit láttya.

4.

Tél embert szomorít,
Gyakran tűzhöz szorit,
Hogy melegitse testét,
Sűrűn nyomja ágyát,
'S hűvelyezi álmát
Hánnya 's veti elméjét,
Ha mit gyűjtött nyárba,
Most aprította tálba
Hogy tengerse életét.

5. Négy

5.

Négy fertály esztendő,
Jó, és gonosz idő,
Mutattya vóltaképpen;
Miképpen kell élned
Es mikor mit tenned
Elődben adgya szépen:
Kopaszt borotválni,
'S haját el-tarolni,
Allyon üstöke éppen.



L5

A ki-

A' külömböző szín fe-
stéknek értelme es ma-
gyarazattya.

I.

Király szín méltóság,
Ezüst szín Uraság,
Piros jelent szerelmet:
Fejér szín szűzesség,
Pálit szín reménség
Tett szín jelent győzelmet,
Tenger szín habozó,
Lág szín tetovázó,
A' zöld jelent kegyelmet.

2.

Galamb szín értelmet,
Rósa engedelmet
Vörös jelent haragot:
Eg szín józan elmet,
Medgy szín szív félelmet,
Haj szín jelent haragot,
A' szür-

A' szürke gorombát:
Hamu szín oshobát,
Sarga jelent bolondot.

3.

Baratzk szín együgyűt,
Viola mord kedvűt
A' kék jelent kétséget:
A' gyász fekete szín,
Eletünknek estin,
Halálra emlekeztet,
Szederjes siralom,
Szivbéli fájdalom;
Ad mindenik értelmet.

VEGE A' MAGYAR

Sententiáknak.

L 6

Bé-

*Bé fejezése ez Versék-
nek.*

VEget vetek immár tsekéli
rithmusimban,

Noha az irigység tudom vészí
szóban,

Ha ki nem szereted irjad má-
fát jobban,

Ne martzongd elmémet ez
kitsiny munkámban.

Harkály eledelért keres
fában férget,

Eszében sem vészí, vág mel-
lyére terhet,

Tudom verseimhez hogy elég
szó férhet,

Mert bika alá-is a' nyelv bor-
jút tehet.

Méhetske-rósától széd jó é-
des mézet,

A' pók

A' pók reá menvén fzi azon-
tól mérget,

Apelles képében varga talált
vétket,

Mondván czippolyóshöz nem
fszabott mértéket.

Róka maga farkát fzocta
tsak ditsirni,

Tigris, 's Párducz bőrit tsak
femminek vélni,

De szöts meg-tsávalva kezdi
azt betsülni,

Erdeméhez képest az árát-is
fszabni.

Leg könnyebb embernek
másokat itilni,

De az maga vétkit nehéz meg-
ismérni,

Könnyű más szemében ki-
tsinay szálkát látni,

De nehéz gerendát magájá-
ban nézni.

67

Vé-

Véletlen bokorban a' nyúl
gyakran fekszik,
Kivel jó agár-is sokszor nem
érkezik,
Az Astrologus-is néha fele-
kezik,
Juhász pedig tudgya ha idő
változik.

Vas matska-is ollykor gál-
lát meg nem tarthat,
Rémora kitsin hall, de elle-
ne álhat,
Fenn hējázó elme, a' mit ki
gondolhat,
Az edgyűgyű ész-is utánna
nyomozhat.

Erdemlett szolgálat mélt-
tán foldot vészen,
Győzedelmes pályán vár a-
jándék kezzen.

Ki ki bár mint nyesse ditsi-
reti léssen,

De a'

De a' kimenetel itilletet té-
szen.

Nintsen olly sovány kert
azért e' világon,
Avagy olly parlag föld akár
melly határon,
Hogy jóra való fű nem te-
remne azon,
Mellynek hasznát ollykor ne
adnád aranyon.

Nem irtam ezeket elme
mutásért,
Hanem néha, 's ollykor tsak
a' mulatságért,
Nem laktam Oskolát én a'
tanulásért,
Ezt értvén ne gunoly engem
rithmúsimért.

Sziketnek két mesét nem
szokás mondani,
Tótok-is gyakorta azt szok-
ták szólni,

Hogy

Hogy bolondnak kováts nem
tud eszt koholni,
Irtam, a' mit irtam ha tudod
érteni.

NeMzetes' BenyICzki Péter
Szentelt Vitéz Versel
Itten Végeződ-
nek.



Ez



*Ez világ fiától, intő
végső bútszása egy Ne-
mes Személynek.*

1.

OH ki még élsz, 's törtül né
félsz,

Világ kényes magzattya,
Kinek villog, 's égen ragyog,
Nap, 's tsillagok fáklyája,
Reám vigyázz. ne tétovazz
Mert az halál lesben áll,
Világ java igen kapván,
Utánad olázkodván.

2.

En-is éltem 's törben estem,
Végre, de voltam kézen,
Istent feltem a' mig éltem,
Fülem tartotam résen;
Mint

Mint Liliom, kit tővis gyom
 Környül vőtt és őtt jártam,
 Az vég czélra tör halálra,
 Ebren vigyázni tudtam.

3.

Fejérségem, 's ékeségem
 Mind addig meg-tartottam
 Mig ez télre, 's halál dére,
 Pünköft haván jutottam,
 Noha fok szél, 's tsattogó tél,
 Tővislek közöt mustorált,
 Helyt tartottam, meg-állotā,
 Semmi veszély nem talált.

4.

Szép virágok, gyenge ágak,
 Meñyi szélvész közt nőttek!
 Narcissusok, Hyacintok
 Mennyi háborút értek;
 Nap nyilait, láng sugárit,
 Kik között alig áltok,
 Mord tél fagyát, ősz, nyár ra-
 (gyát,

Kik

Kik miatt el-hervadtok.

5.

Ah mint tavasz el-hidd ravasz
 A' hízelkedő világ!
 Süttő széllel, zápor jéggel
 Ostromol: fély oh virág!
 Ha most mint nyár, meleggel
 Biztatvá fok gjümöltsel (jár
 Félve vigyázz, mert zuzmaráz
 Tsap read nagy hideggel,

6.

Hány violák, 's ékes rosák
 Bímbojokba vesztenek,
 Kik magoknak, kik másoknak
 Vig tavaszt igértnek?
 Légy fris, légy ép, mint szász-
 (szor szép

Légy élted virágjában,
 Légy bár Sámfő, szép Absolon
 Az halál rak halomban!

7.

Jaj fris pávák, kendős ortzák
 Ma

Ma jöhet ratok a' sor!
 Gyenge iffiak, Nemes fiak
 Tetetek lehet ma por,
 Szép udvartok, lehet Sirtok,
 Nevetek füstbe térhet,
 Ne jádzatok, vigyázzatok,
 Leiketek kinra mehet.

8.

Nints maradás, álló szállás,
 E' földön jól tudgyátok:
 Nintsen olly vár, oly atzél zár
 Melybē meg-maradgyátok:
 Házatokban, Menyországban
 Azért ohajtozzatok;
 Hol Istennel, 's a' Szentekkel
 Örökké vigadgyátok.

V E G E.

*Légyen ditsiret ditsőség a'
 Szent Háromság Isten-
 nek AMEN.*









